

ALP (LKA) 1498
d
gpr

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr.4 (501)

2001 gruodis / Dezember 2001

Mielos bendruomenės narės, mieli bendruomenės nariai,
man, kaip tikriausiai ir daugeliui iš Jūsų, metų pabaigoje labai padaugėja darbo ir rūpesčių. Nenuostabu, kad tokiomis aplinkybėmis sunku yra pajusti artėjančių švenčių nuotaikas, nors aplinkui viskas alsuoja adventinine dvasia ir visur jaučiamas prieškalėdinis pagyvėjimas. Todėl skaitytojas tegul man atleis, kad šiame įvadiniame straipsnyje rašysiu daugiausiai ne apie artėjančias Kalėdas ir Naujuosius Metus.
Eina į pabaigą pirmieji trečiojo tūkstantmečio metai. Kuo jie buvo ypatingi? Ką galėtum atnešti naujieji? Nors pradžioje

atrodė kaip eiliniai ir nieko ypatingo nežadantys, šie metai atnešė daug svarbių tiek tarptautinių, tiek Lietuvos, tiek lietuvių išsivijęs gyvenimo įvykių.

Rugsėjo 11-ąją Amerika patyrė teroristų

įvykių, o vis dėlto negalime užsimerkti ir tylėti, negalime likti abejingais.

Nors Lietuvos ar mūsų bendruomenės įvykiai ir paskęsta tarptautinių įvykių sukuryje, tačiau mums, išsivijoje gyventantiems lietuviams, jie yra ganėtinai svarbūs.

Štai Lietuva sėkmingai veda derybas dėl įstojimo

į Europos Sąjungą. Jei ir toliau Lietuvos derybininkams ten seksis, o nuotaikos Europoje bus mums palankios, už poros metų mūsų Tėvynėje, be abejonės, atsiras daugiau darbo, bus vykdomi įvairūs projektai, pagaliau pagerinsiantys mūsų tėvynainių gyvenimą. O tai visada buvo ir yra mūsų, Vokietijos lietuvių, nuolatinis siekis.

(Nukelta į 2 psl.)

PAMĄSTYMAI ANT METŲ SLENKŠČIO

antpuolį, kurio metu žuvo ir vienas išsivijęs lietuvis. Prasidėjo karas Afganistane. Šią žemę savo krauju jau yra aplaistę tūkstančiai lietuvių, dabar vėl ketinama siųsti ten lietuvių karių. Suintensyvėjo ginkluotas konfliktas tarp Izraelio ir Palestinos.

Baisu žiūrėti televizija, kai matai nuolat žūstančius nekaltus žmones. Esame laimingi, gyvendami toli nuo tokių žiaurių

*Prie Tavo kojų, Kūdikį,
Suklupo žemė ir dangus,
Prie Tavo mažo lopsio mektžias gyvulėliai,
Tavam šypsny paskęsta vienišas žmogus,
Tavam take pražysta baltos gėlės.
(Dalia Staniškienė)*

MIELI PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠEIMOS NARIAI, BRANGŪS TĖVYNĖS LIETUVOS SESĖS IR BROLIAI,

BAIGIAME ŠVĘSTI VYSKUPO MOTIEJAUS VALANČIAUS JUBILIEJINIUS METUS. VYSKUPAS SAVO GERAIŠ NORAIŠ IR DARBAIS ŽADINO ŽMONIŲ KILNIAUSIUS JAUSMUS IR RAGINO IEŠKOTI LIETUVIO BEI LIETUVOS KELIO Į ŠVIESESNĘ ATEITĮ.

ŠIAIS NERAMIAIS LAIKAIS MES VISI IEŠKOME GYVENIMO PRASMĖS, TIKRŲ VERTYBIŲ DERINIO IR YPATINGAI DAUGIAU TĖVYNĖS BEI ARTIMO MEILĖS. LIETUVIŲ CHARTA MUMS TĄ KELIĄ IR PRASMĘ PARODO.

SVEIKINAME JUS KALĖDŲ BEI NAUJŲJŲ 2002 METŲ ŠVENČIŲ PROGA IR VĒL LINKIME SIEKTI TAIKOS, RAMYBĖS BEI DŽIAUGSMO.

2001 Kalėdos

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

*Vytautas Kamantas - PLB pirmininkas,
Matas Stanevičius - PLJS pirmininkas,
Regina Kučienė, Milda Lenkauskienė,
dr. Bronius Makauskas, kun. Edis Putrimas,
Algis Rugienius, Marytė Šmitienė,
Gabrielius Žemkalnis, Laima Žilobienė*

Išrinkta VLB Taryba

Vokietijos LB tarybos rinkimų komisijos pranešimu iš 26 kandidatų į VLB tarybą buvo išrinkti šie (eilės tvarka pagal gautų balsų skaičių):

- Andrius Šmitas,**
- Marija Dambriūnaitė-Šmitienė,**
- Antanas Šiugždinis,**
- Tomas Bartusevičius,**
- dr. Vincas Bartusevičius,**
- Vytautas Lemke,**
- Elena Baliulienė,**
- Gintaras Ručys,**
- Edmundas Jankūnas,**
- Laima Lipšytė,**
- dr. Vilius Lėnertas,**
- Arminas Lipšys,**
- Petras Nevulis,**
- Angėlė Vilčinskienė,**
- Valdas Jelis.**

Kiti dešimt - Robertas Šneideris, Romas Žaliukas, Antanas Karčiauskas, Mešys Bui-vys, Dalia Henke, Jūratė Nöthen, Elena Kaufmann, Erika Davidavičius, Romas Šileris, Vida Busse ir Nijolė-Valerija Winds-zus - sutinkamai su VLB tarybos rinkimų nuostatais, liko tarybos kandidatais.

Iš 1098 turėjusių balsavimo teisę VLB narių tarybos rinkimuose dalyvavo 385.

Daugiausia balsų už savo kandidatūrą surinko Vasario 16-osios gimnazijos direktorius Andrius Šmitas - 281.

Rinkimų komisijos pimininko Jono Vitkaus paskaičiavimu naujosios VLB tarybos amžiaus vidurkis yra 46,26 metų.

Pirmajam savo posėdžiui naujoji VLB taryba bus sukviesta 2002 metų pradžioje.

Rinkimų komisija naujai išrinktai Vokietijos LB tarybai linki našaus darbo.

Paskirtas naujas lietuvių katalikų sielovados atstovas

Vokietijos vyskupų konferencijos Migracijos klausimų komisija 2001 m. gegužės 31 d. lietuvių išsivijęs vyskupo P.Baltakio teikimu paskyrė Vokietijos lietuvių Vasario 16-osios gimnazijos kapelioną kun. Alfonsą Kelmelį Vokietijos lietuvių katali-

kų atstovu (Sprecher) prie užsieniečių sielovados nacionalinio direktorato.

Į sielovados atstovo pareigas įeina lietuvių katalikų sielovados Vokietijoje koordinavimas bei Vokietijos lietuvių katalikų interesų atstovavimas Vokietijos katalikų bažnyčios vadovaujančiose institucijose.

Vokietijos lietuvių katalikų sielovados atstovo adresas:

Kun. Alf. Kelmelis
Lorscher Str. 1
D-68623 Lampertheim
Tel. 06256-1490.

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

(Atkelta iš 1 psl.)

Kita vertus, mus liūdina didėjantis lietuvių nusikalstamumas Europoje ir pačioje Lietuvoje. Kiek daug mūsų tautiečių ir užsienio turistų nukentėjo Lietuvoje nuo vagių ir chuliganų, kiek daug straipsnių vokiečių ir kitų valstybių spaudoje apie šį mums nemalonų reiškinį.

Svarbu neužmiršti ir savo pačių problemų, kurių, gyvenant Išeivijoje, atsiranda užtektinai. Pavyzdžiui, vaikų auklėjimas svetur, apylinkių veikla, lietuviškos spaudos palaikymas, centrinių renginių organizavimas ir t.t.

Vienas iš didžiausių mūsų bendruomenės renginių šiais metais buvo Vasario 16-osios gimnazijos 50-mečio ir kartu Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Minėjime buvo malonu matyti daug buvusių mokinių, šiuo metu gyvenančių ne tik Europoje, bet ir užjūryje, o taip pat daug mūsų bendruomenės narių bei garbingų svečių iš Lietuvos, Vokietijos ir JAV-ių. Tai buvo įspūdinga šventė, sukūlus didelį atgarsį tarp bendruomenės narių, vokiečių, Lietuvos bei lietuvių Išeivijos spaudoje. Šis didelis renginys prisidėjo prie tarpusavio ryšių atnaujinimo, lietuviško pажautimo, gimnazijos svarbos suvokimo ir ryžto ją toliau išlaikyti.

Europos lietuviškųjų studijų savaitę, vieną ilgiausiai gyvuojančių Vokietijos lietuvių Išeivijos tradicijų, perkėlėme šiemet į Lietuvą. Tai atsitiko todėl, kad reikia taupyti, o taip pat buvo galimybė suderinti paskaitas su naudingomis pažintinėmis ekskursijomis Lietuvoje. Tuo pačiu renginys parėmė ir Žemės ūkio akademiją Kretingoje, kurios patalpose vyko ši studijų savaitė. Taupymas yra dorybė, kuria pasižymi ir D. Britanijos karalienė Elžbieta: kalėdinį pyragą savo rūmų personalui ji, anot "Mail on Sunday", perka ne prašmatnioje "Harrods", o paprastoje parduotuvėje, nes ten pigiau. Ir mes, šiek tiek pataupę, galėsime Studijų savaitės auksinį jubiliejų švęsti Vokietijoje, Romuvos pilaitėje.

Vienas iš svarbiausių šių metų įvykių buvo rinkimai į Vokietijos LB tarybą. Galime pasidžiaugti kandidatų gausumu, įvairumu. O išrinktoji Taryba gali atstovauti įvairias Išeivių grupes ir kartas. Tačiau skaudu, kad dalyvavo gana mažas rinkėjų skaičius. Kai kurių apylinkių vangumas, bendrumo gyvenant svetur svarbos ignoravimas ar nesu-

PAMAŠTAIMI ANT METŲ SLENKSČIO

vokimas yra rimtas signalas, kad apylinkės turi veikliau reikštis, jei nenorime, kad mūsų tautiečiai ištirptų svetur be pėdsakų. Ne visos apylinkės rinkimuose buvo atstovaujamos, kai kurios neįstengė pristatyti net rinkėjų sąrašų.

Darbuotojų suvažiavimas - tai bene vienintelė galimybė aktyviausiems nariams pabendrauti, pasidalinti patirtimi, iškelti rūpimus klausimus. Žmonės, kurie be užmokeščio skiria savo laiką apylinkių gyvenimo organizavimui, yra verti ypatingo VLB valdybos dėmesio. Norima juos informuoti aktualiausiai Lietuvos ir Išeivijos gyvenimo klausimais, pradžiuginti gera menine programa. Daug darbo ir pastangų buvo įdėta šiemetiniam darbuotojų suvažiavimui: pakviestas paskaitininkas, folklorinė grupė iš Lietuvos. Tačiau teko nusivilti apylinkių pirmininkų pasyvumu, mažu dalyvių skaičiumi, kai kurios apylinkės net nepristatė metinių ataskaitų. Jaučiama nuotaika, kad vienybė ir koordinuota veikla lietuviams jau nebereikalinga. Tačiau toks nusiteikimas yra klaidingas: visa, ką pasiekėme - pasiekėme kartu, organizuotai ir vieningi. Tokie buvome kovoje dėl Lietuvos laisvės, pastangose išlaikyti gimnaziją, siekdami Lietuvos integravimosi į Europos Sąjungą, organizuodami savo kultūrinį gyvenimą ir t.t.

Ir ateityje mūsų visų laukia nemažai darbų. Jau reikia pradėti ruošti naujam Pa-

saulio lietuvių jaunimo kongresui, kuris įvyks 2003 m. Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje. Didelį dėmesį skirsime mūsų Tėvynės įsijungimui į Europos Sąjungą. Stengsimės stiprinti ryšius su apylinkėmis. Dėl tos priežasties yra projektas persvarstyti VLB tarybos sandarą. Tarybai galėtų, panašiai kaip Seime, priklausyti visų apylinkių pirmininkai ir kai kurie renkami nariai. Prieš Tarybos suvažiavimą numatoma jos narius iš anksto informuoti apie svarstysimus klausimus.

Buvęs Išeivijos ir tautinių mažumų departamento direktorius R.Motuzas pereina į kitą darbą, tad su naujuoju direktoriumi bus siekiama užmegzti draugiškus ryšius.

Ir toliau skatinsime lietuvių solidarumą. Būtų sveikintina, jei kiekviena apylinkė turėtų atskirą žmogų, kuris būtų patarėjas įvairiais, tarp jų ir teisiniais klausimais naujiems apylinkės nariams, nes pastebėta, kad naujieji Išeiviai labiausiai vargsta dėl teisinių žinių stokos.

Ir darbuotojų suvažiavimui bus skiriama dar daugiau dėmesio. Rinkti atstovą į suvažiavimą ir aptarti ataskaitas bus siūloma per apylinkės susirinkimą. Ir toliau bus labai laukiamas ir sveikintinas įvairios nuomonės, pageidavimai ir patarimai. Į kiekvieną iš jų tikrai stengsimės atsivelti.

Dėkoju VLB valdybos nariams, apylinkių pirmininkams ir visiems VLB nariams už įdėtą pastangą ruošiant įvairius renginius, prisidedant prie lietuviško gyvenimo išlaikymo Išeivijoje ir linkiu Jums ir Jūsų šeimoms palaimintų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.

Pagarbiai

Antanas Šiuždinis
VLB valdybos pirmininkas

Skelbiama mokinių registracija 2002/2003 mokslo metams

Vasario 16-osios gimnazija yra dvikalbė lietuvių-vokiečių mokykla, kurioje mokosi abiejų tautų vaikai. Lietuviams mokiniams dalis dalykų dėstoma lietuviškai. Vokietijoje augantys lietuvių kilmės jaunuoliai čia gali išieiti visą vokiečių gimnazijos kursą ir išmolti lietuvių kalbą. Atvykusiems iš Lietuvos ir nemokantiems vokiečių kalbos duodamas papildomos pamokos. Jiems lietuvių kalba užskaitoma kaip pirmoji užsienio kalba. Taip palengvėja sąlygos abitūros egzaminams. Kadangi mokiniai, atvykę iš Lietuvos, paprastai nepimami į vokiečių gimnazijas, o tik į žemesnes mokyklas, tai daugelis į Vokietiją atvykusiujų tik stodami į Vasario 16-osios gimnaziją, gali įsigyti vokišką brandos atestatą. Lietuvių gimnazija

yra valstybės pripažinta mokykla ir jos brandos atestatai galioja visoje Vokietijoje ir kituose kraštuose.

Mokiniai gali apsigyventi moderniam bendrabutyje, dviese arba po vieną kambaryje. Dauguma kambarių turi visus patogumus. Bendrabutyje yra salė, skaitykla, televizijos, kompiuterio ir sporto kambariai, skalbykla, didelis fojė, kuriame stovi teniso ir biliardo stalai. Mokinių patogumui visuose aukštuose įrengtos virtuvės. Mokinius bendrabutyje prižiūri auklėtojai.

Norintiems gimnazija mielai atsiųs visas reikalingas informacijas. Ilgai nelaukite. Vietų skaičius ribotas. Jeigu norite savo vaikus leisti į Vasario 16-osios gimnaziją 2002/03 m.m., užregistruokite juos iki 2002

m. vasario 28 d. šiuo adresu: Litauisches Gymnasium, Lorsche Str. 1. 68623 Lampertheime (Tel. 06256-859900).

Mes, Vasario 16-osios gimnazijos mokiniai, mokytojai, tarnautojai ir kuratorijos nariai, dėkojame Jums, mieli geradariai, kurių dėka gimnazija veikia. Sveikiname Jus ir visus geros valios lietuvius, linkėdami Jums linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.

Aktyvo suvažiavimas - turiningas kultūros renginys

Vokietijos Lietuvių bendruomenės darbuotojų suvažiavimas šiais metais vyko lapkričio 17 dieną. Deja, dėl nelabai aiškių priežasčių šįkart jis pasižymėjo negausiu apylinkių pirmininkų dalyvavimu.

Į suvažiavimą asmeniškai atvyko tiktai Romuvos (A.Ručienė), Schwetzingeno (J.Vitkus) ir Stuttgarto (L.Klaifs) apylinkių pirmininkai. Memmingeno apylinkės pirmininkei H.Schäle atvykti sukliudė liga, tačiau ji, kaip ir Hamburgo (D.Henke) bei Lübeko (P.Kirkicki) apylinkių vadovai, atsiuntė raštišką pranešimą apie apylinkės veiklą per praėjusius metus. Šiek tiek pavėluotai VLB valdybą dar pasiekė Frankfurto apylinkės pirmininko R.Schilerio pranešimas, o vietoj Šiaurės Reino Vestfalijos apylinkių veiklos ataskaitų buvo perskaitytas Hageno apylinkės tarybos nario P.Mirbacho atsiųstas jų didžiojo metų renginio - sąskrydžio Düsseldorfėje - aprašymas.

Toks pirmininkų pasyvumas ganėtinai nuvylė bendruomenės valdybą, kaip ir kiekvienais metais laukusią suvažiaujant bendruomenės aktyvistų, kad su jais galėtų pasitarti dėl iš palengvo ruošiamų organizacinių pokyčių, sužinoti toli nuo bendruomenės centro gyvenančių narių nuotakas ir rūpesčius.

O ir atvykusieji į suvažiavimą mielai būtų su kitais padiskutavę apie mėginimą gerinti apylinkių finansinę padėtį numatomu solidarumo įnašo perpaskirstymu tarp centro ir apylinkės, kuomet centrai būtų perverdama tikrai 30 proc. nuo surinktos solidarumo sumos, o ne 70, kaip iki šiol. Štai Schwetzingeno apylinkės pirmininko J.Vitkaus nuomone, tokio pakeitimo nereikia, apylinkėje solidarumo mokestis nuolat surenkamas visu 100 proc. ir piniginių problemų čia nesama.

Tačiau juk ne visur taip yra.

Kurioje apylinkėje kaip sukamasi iš padėties, kokiais būdais kamšomos skylės kasoje ir kaip toliau vystosi santykiai su vengiančiais vykdyti pareigą bendruomenės nariais, tikriausiai būtų norėję išgirsti ir tie, kurie neatvyko į suvažiavimą. O ir visokie renginiai, į kuriuos ar patys mielai nuvažiuojame, arba bent "Informacijose" paskaitome, nevyksta burtų lazdele pamojus. Kodėl vienose apylinkėse jie yra gausūs ir nusisekę, o kitose - tik šiaip sau? Kodėl į vienas apylinkes plūsta ir jaunimas, ir naujai iš Lietuvos atvykusieji, kitose - tik senas branduolys tesusirenka?

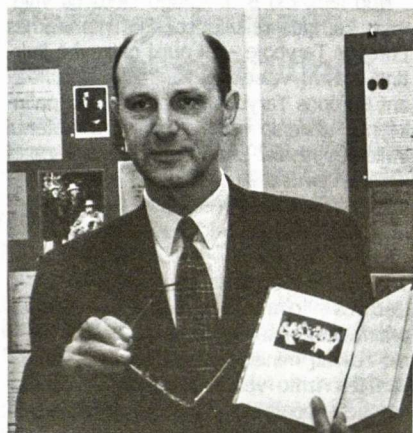
Su suvažiavime dalyvavusių pirmininkų pranešimais ir atsiųstaisiais veiklos aprašymais galite išsamiau susipažinti puslapiuose "Žinios iš apylinkių".

Suvažiavime taip pat dalyvavo ir kalbėjo naujai paskirtas lietuvių katalikų sielovados atstovas prie Vokietijos užsieniečių sielovados nacionalinio direktorato kun. A.Kelmelis, Lietuvių evangelikų liuteronų išeivijos bažnyčios Vokietijoje valdybos sekretorius B.Schmidtas, Lietuvių kultūros instituto vadovas dr. V.Bartusevičius, Vasario 16-osios gimnazijos direktorius A.Šmitas, Lietuvių šalpos draugijos "Labdara" vadovas J.Vitkus, VLJS valdybos narys M.Lipšys, XI-ojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komiteto pirmininkas V.Lemke. Su kai kuriomis jų išsakytomis mintimis taip pat galite susipažinti šiame bei sekančiuose "Informacijų" numeriuose.

Suvažiavime buvo ir iš anksto neplanuotų svečių iš Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Vilniaus Universiteto ir Lietuvos Seimo.

Seimo leidyklos "Valstybės žinios" direktorius M.Daulenskis, leidyklos bendradarbė

G.Kareckienė, Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos bendradarbė J.Stanke-vičienė, Seimo spaudos tarnybos vadovas A.Vaišnys ir Vilniaus Universiteto Komunikacijos fakulteto prodekanas prof. D.Kaunas Vokietijos lietuvių bendruomenei ir Vasario 16-osios gimnazijai lietuvių patriarcho dr. Jono Basanavičiaus

Profesorius Domas Kaunas pristato oimrą kartą išleistą dr. J.Basanavičiaus knygą apie G.Sauerweina.

gimimo 150-osios sukates išvakarėse (lapkričio 23 d.) atvežė ir lapkričio 17-ąją atidarė jubiliejinę parodą. Šią kilnojimą parodą, prieš tai rodytą tik Lietuvos Seimo rūmuose ir Romuvos pilyje veikusių iki gruodžio mėnesio vidurio, jos rengėjų yra numatyta vėliau parodyti ir kitose šalyse bei pristatyti įvairiuose Lietuvos regionuose

Taip pat svečiai pristatė unikalų J.Basanavičiaus veikalą "Medega d-ro Jurgio Sauerweino biografijai", tik dabar pirmą kartą išleista Lietuvos Seimo leidykloje "Valstybės žinios" ir tapusį prieinamą plačiajam skaitytojų ratui. Pasak knygos rengėjo prof. D.Kauno, lietuvių tautinio atgimimo veikėjo, giesmės "Lietuviais esame mes gimę" autoriaus J.Sauerweino biografija yra bene ilgiausiai J.Basanavičiaus brandintų minčių ir pastangų rezultatas, tačiau iki šiol dėl įvairių priežasčių taip ir nesuradęs savo leidėjo. Prof. D.Kaunas tikisi, kad nors ir pavėluotas rankraščio leidimas atskira knyga taps paskata tęsti ir plėsti balistikos tyrimus ne tik Lietuvoje, bet ir Vokietijoje, Anglijoje, kitose Europos šalyse.

Svečiai taip pat dalyvavo suvažiavimo posėdžiuose ir atidžiai sekė jo dalyvių pranešimus ir diskusijas.

Kaip ir kiekvienais metais, siekdama nors tokiu būdu atsilyginti paprastai organizacinius rūpesčius apylinkėse ant savo pečių nešantiems žmonėms, taip ir šiemet valdyba organizavo ir įdomią kultūrinę suvažiavimo programą su aktuali paskaita apie Lietuvos ir Vokietijos ryšius, kurią perskaitė iš Berlyno atvykęs Lietuvos ambasados Vokietijoje vadovo pavaduotojas, įgallotasis ministras V.Gudaitis, nuostabių folkloro ansamblio "Insula" (vad. M.Ričkutė) iš Telšių koncertu ir smagia vakarone, kurioje puikiai pasilinksmino Romuvos bei kitų aplinkinių apylinkių lietuviai.

Mūsų inf.

"Insulos" ansambličiai taip smagiai dainavo, šoko ir liaudies žaidimus rodė, kad ir žiūrovus iš savo vietų išjudino.

Nuo lapkričio 8 d. išaugo Lietuvos vaidmuo Europos reikaluose. Pirmininkavimas Europos Taryboje - tai puiki galimybė įtvirtinti aktyvų valstybės vaidmenį, sprendžiant Europos Tarybos klausimus, tokį palinkėjimą užsienio reikalų ministrui Antanui Valionii pasakė prieš tai Europos Tarybai pirmininkavusio Lichtenšteino užsienio reikalų ministras Ernstas Walch.

Pristatydamas Europos Tarybos Ministrų Komitetui Lietuvos pirmininkavimo prioritetus, Lietuvos užsienio reikalų ministras A.Valionis pažymėjo, kad terorizmo veiksmai pakeitė tarptautinės bendruomenės dienotvarkę. A.Valionis sakė, kad "šiandien Europos Taryba turėtų visų pirma intensyvuoti teisinės kovos prieš terorizmą priemones. Būtina bendradarbiauti ir koordinuoti veiklą su kitomis tarptautinėmis organizacijomis tokiomis, kaip Jungtinių Tautų Organizacija, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacija bei Europos Sąjunga. Ypač svarbu yra skatinti dialogą tarp tautų ir religijų", - sa-

kė Lietuvos užsienio reikalų žinybos vadovas.

Savo pirmininkavimo metu Lietuva yra pasiryžusi aktyviai veikti už Europos Tarybos plėtrą ir naujų narių priėmimą. Daugelio delegacijų palaikymo sulaukė Lietuvos užsienio reikalų ministro kvietimas skatinti

Lietuva perėmė pirmininkavimą Europos Tarybai

regioninį bendradarbiavimą.

Lietuvos pirmininkavimo Europos Tarybai metu Vilniuje taip pat vyks ET Parlamentinės Asamblėjos politinių reikalų komiteto posėdis, aukštųjų policijos pareigūnų susitikimas policijos etikos tema, Europos ombudsmenų institucijų konferencija bei sveikatos apsaugos prieinamumo seminaras. Visi šie renginiai dar kartą atkreips Europos dėmesį į Lietuvą.

Lietuva ET nare tapo 1993 m. Mūsų šalies vėliava plevėsuoja pačiame centre tarp

kitų 43 ET narių valstybių vėliavų prie Europos Tarybos pastato Strasbūre.

Šiuo metu ET priklauso 43 valstybės, nuo Prancūzijos iki Azerbaidžano. Dar trys valstybės - Monakas, Bosnija ir Hercegovina bei Jugoslavija - yra pareiškę norą tapti ET narėmis.

ET yra seniausia Europos politinė institucija, įkurta 1949 m. Nuo savo įkūrimo ET parėngė ir priėmė 178 teisiškai įpareigojančias Europos sutartis ir konvencijas.

Strasbūre įsikūręs Europos Žmogaus Teisių Teismas svarsto ET priimto pagrindinio dokumento, Europos žmogaus teisių konvencijos, pažeidimus.

Nuo 1989 m., kai Varšuvos pakto valstybėse žlugo komunizmas, pagrindinis ET rūpestis - įveikti demokratijos ir žmogaus teisių standartų atotrūkį tarp išsivysčiusių Vakarų demokratijų ir naujų narių.

ET Ministrų Komitetui Lietuva pirminkaus iki 2002 metų gegužės mėnesio.

A.Brazausko vizitas Vokietijoje

Spalio 23-24 d. darbo vizito Vokietijoje lankėsi Lietuvos Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas. Vizito metu jis lankėsi Berlyne ir Štutgarte.

Pagrindiniai viešnagės Vokietijoje tikslai buvo - aptarti ES plėtros perspektyvas, Ignalinos AE uždarymo finansavimą, Vokietijos paramą Lietuvos integracijai į NATO bei ekonominių santykių plėtrą.

Pirmąją vizito dieną premjeras susitiko su VFR kancleriu G.Schröderiu, Bundestago viceprezidente A.Fuchs, Krikščionių demokratų frakcijos Bundestage pirmininku F.Merzu.

Pokalbyje su A.Brazausku Vokietijos kancleris pažymėjo Lietuvos pažangą derybose dėl ES narystės ir patikino, jog Vokietija padės mūsų šaliai sėkmingai jas pabaigti, kad Lietuva su pirmąja šalių kandidačių banga galėtų įstoti į ES.

Vakare A.Brazauskas skaitė paskaitą Brėmeno žemės atstovybėje tema: "Lietuva ir Vokietija - perspektyvos vieningoje Europoje".

Antrąją vizito dieną delegacija susitiko su Baden-Württembergo Landtago Prezidentu P.Straubu bei žemės vicepremjėru ir ekonomikos ministru W.Döringu, lankėsi "Daimler Chrysler AG" kompanijoje.

Lietuvos vyriausybės vadovas pakvietė Daimler Chrysler gaminti kai kurias automobilių detales mūsų šalyje. Daimler Chrysler vadovai sakė pavasarį organizuo-

sią kompanijos atstovų vizitą į Lietuvą, kur susipažins su Lietuvos įmonių galimybėmis. Kompanijos vadovai pasiūlė surengti Lietuvos dienas Štutgarte.

Susitikime su Landtago atstovais šie informavo, kad yra skiriamos lėšos stažuotėms jų parlamente, ir pasiūlė Lietuvos parlamento darbuotojams pasinaudoti šia galimybe. Jie taip pat pažymėjo, kad 2002 m. žemė švęs 50-ies metų įkūrimo sukaktį ir šia proga mielai prisijungtų prie Lietuvos dienų Vokietijoje organizavimo.

Štutgarto regioniniuose Pramonės ir prekybos rūmuose vykusioje verslo konferencijoje A.Brazauskas ir kiti delegacijos nariai skaitė pranešimus.

Trečiąją vizito dieną A.Brazauskas susitiko su Baden-Württembergo ministru pirmininku E.Teufeliu.

Dainų šventė perkelta į 2003 metus

Lietuvos Vyriausybė nusprendė perkelti Pasaulio lietuvių dainų šventę iš 2002 m. į 2003 m. liepą, kai bus iškilmingai minimos Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-osios metinės.

"Vyriausybė tikisi, kad Lietuvos piliečiai ir pasaulio lietuviai supras šio sprendimo, suderinto su svarbiausiomis valstybės institucijomis, prasmę, pagrįstumą ir svarbą", - rašoma Vyriausybės spaudos tarnybos pranešime.

Pasaulio lietuvių ir Lietuvos moksleivių dainų šventės, Vyriausybės nutarimu, yra rengiamos Vilniuje kas ketveri metai. Pas-

kutinį kartą šventė vyko 1998 m., todėl kita turėjo būti 2002-ųjų vasara.

Vienintelio savo karaliaus Mindaugo 750-ąsias karūnavimo metines 2003 m. liepos 6-ąją Lietuva rengiasi paminėti įspūdingai.

2003 m. vyksianti Pasaulio lietuvių dainų šventė, Vyriausybės nuomone, galėtų tapti reikšmingu Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejinių iškilmių akcentu.

Jubiliejaus proga Vilniuje planuojama pastatyti Karaliaus Mindaugo tiltą per Nėrį, paminklą Mindaugui, sutvarkyti Gedimino prospektą ir aplinkines gatves. Taip pat ketinama surengti Rusijos muziejuose sukaupto Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės palikimo parodą Lietuvoje, pastatyti spektaklių ir surengti koncertų.

Iš departamento - į Strasbūrą

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento vadovą R.Motuzą Lietuvos Vyriausybė pasiuntė dirbti į Strasbūrą, kur jis užims ministro patarėjo pareigas ir rūpinsis tautinių mažumų, žmogaus teisių klausimais.

"Lietuva stiprina nuolatinę atstovybę prie Europos Tarybos", - taip komentavo pasiryrimą dienraštis "Lietuvos rytas". Naujo žmogaus atstovybėje prireikė po to, kai lapkrityje Lietuva pradėjo pirmininkauti Europos Tarybos ministrų komitetui.

Nuo gruodžio 3 d. Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinio direktoriaus pareigas laikinai eina pavaduotojas Steponas Kulbauskas.

Prasidėjo lemiamas pasirengimo narystei NATO etapas

Lietuva įsipareigoja skirti reikiamus išteklius gynybos išlaidoms ir yra pasirengusi prisidėti prie JAV ir tarptautinės bendrijos pastangų kovojant su terorizmu.

Tokios mūsų šalies nuostatos užfiksuotos Lietuvos pasirengimo narystei NATO programoje, kurią spalio pradžioje Lietuvos misijos prie NATO ambasadorė Gintė Damsuštė oficialiai įteikė Aljanso generalinio sekretoriaus padėjėjui politiniais klausimais ambasadoriui Guentheriui Altenburgui.

Įteikdama aljansui šią programą, Lietuva formaliai įžengė į lemiamą pasirengimo narystei etapą prieš 2002 metų rudenį Prahoje įvyksiantį Aljanso viršūnių susitikimą, pažymima Užsienio reikalų ministerijos pranešime spaudai.

NATO generalinio sekretoriaus padėjėjas teigiamai įvertino Lietuvos pasiekimus, bei paragino naudotis visomis narystės veiksmų plano teikiamomis galimybėmis.

Lapkričio pabaigoje Briuselyje Lietuva baigė derėtis su Europos Sąjunga dėl dar trijų sričių - laisvo asmenų judėjimo, muitų sąjungos ir konkurencijos - ir dabar savo sąskaitoje turi uždarytus 21 iš 31 derybinio skyriaus.

Vyriausiojo euroderybininko P.Auštrevičiaus teigimu, Lietuva įžengė į paskutinį derybų laikotarpį, tačiau prieš akis mažiau įtempti derybų metai, kartu nulėmsią finansinę ES paramą Lietuvai.

Laisvo asmenų judėjimo srityje Lietuva sutiko su ES reikalavimu kurį laiką riboti laisvą asmenų judėjimą su sąlyga, jog, esant reikalui, galės taikyti tokias pačias priemones dabartinių ir naujai į ES įstojančių šalių piliečiams. Šiuose apribojimuose, beje, Lietuva jau dabar yra pasiekusi kai kurių pozityvių išimčių. Danija, Olandija, Airija ir Švedija jau dabar sutinka į savo darbo rinką priimti ir naujųjų ES šalių piliečius. D.Britanija paskelbė taikysianti minimalų dvejų metų darbuotojų iš Lietuvos judėjimo apribojimą, o pereinamąjį laikotarpį su kitomis ES šalimis Lietuva tikisi sutrumpinti dvišalėse derybose.

Pažanga Europos Sąjungos derybose

Derybose muitų srityje ES pripažino esminę Lietuvos pažangą, toliau pagrindinis dėmesys bus skiriamas importo ir eksporto muitų bei mokesčių administravimo gerinimui, muitinės postų modernizavimui ir informacinės sistemos kūrimui.

Lietuva kartu su kitomis Baltijos šalimis bei Slovėnija yra pirmosios iš kandidatų baigusios derybas konkurencijos srityje. ES pripažino, kad Lietuvoje įtvirtinta konkurenciją skatinanti aplinka ir valstybės pagalbos lygis netgi žemesnis nei ES šalyse. Šiame sektoriuje Lietuva dar turės užtikrinti efektyvų valstybės pagalbos taisyklių įgyvendinimą.

Šį pusmetį Lietuva sieks maksimalios pažangos derybose dėl transporto, finansų kontrolės, mokesčių, teisingumo ir vidaus reikalų sektorių.

Lietuva ketina baigti derybas su ES 2002 m., o 2004 m. būti pasirengusi priimti narystės įsipareigojimus.

Frankfurto knygų pasaulis po išpuolio JAV aprimo: knygų mugės vadovai pripažino, kad šiemet į Frankfurtą atvyko 10% mažiau lankytojų, negu pernai. Tačiau mugėje atsisakė dalyvauti vos 54 dalyviai iš 6661 užsiregistravusio – daugiausiai JAV lietuviškos.

Lietuvos leidyklos, rašytojai ir kultūros ministerijos atstovai, kurių dalyvavimas mugėje šiemet priminė publikos viliotinį, nenuobodžiavo. Avansu patikėjusių lietuviška šypsena buvo nemažai.

Išgirdusi liepos mėnesį Frankfurto mugės netikėtai paskelbtą naujieną, jog 2002 m. pagrindinė mugės tema bus Lietuvos literatūra, publika jau šiemet smalsiai stebėjo lietuvius. Į 45 minutes trukusią spaudos konferenciją susirinko pilna salė žurnalistų, kurie kaip mat išgraižė spaudos rinkinius, sukeldami likusiųjų nepasitenkinimą – gal per mažai jų buvo paruošta?

Įtariais žvilgsniais pavarsčiusi žurnalistus, panorusius gauti nemokamą, taip vadinamąjį recenzinį knygos egzempliorių, viena iš Lietuvos leidyklų nusprendė, jog valiuta "straipsnis už knygą" jai netinka. Vakarų leidyklų išleptam žurnalistui beliko gūžtelėti pečiais: yra ir kitų vėrtų aprašyti knygų. O gal leidykla būtų vis dėlto laimėjusi?

Oficialiosios Lietuvos atstovai atsiprašinėjo neturėję laiko sukurti projekto emblemos ir nespėję susitarti dėl programos detalių, tačiau pateikė pristatymo šūkį "Lietuva: bus daugiau".

Lietuvos kultūros viceministrė I.Marčilionytė ir pristatymo Frankfurto knygų mugėje koordinacinio biuro projekto vadovė R.Drazdauskienė akcentavo politinę pri-

sistatymo reikšmę ir pažadėjo parodyti pirmiausiai šiuolaikinę literatūrą.

Po konferencijos pasirodžiusiose spaudos žinutėse skaitytojai pirmiausiai sužinojo tai, kad Lietuva nesiruošia slėpti nei savo sudėtingos praeities, nei šiandieninio troškimo integruotis į vakarietiškąją kultūrą – mat, programos pristatyme Lietuvos leidėjų sąjungos pirmininkas Saulius Žukas užsiminė ir apie sovietinę cenzūrą, ir apie finansinius nepriteklus, ir apie konkurenciją tarp leidyklų.

Frankfurto knygų mugė KITAMET - SU LIETUVIŠKU AKCENTU

Šiemet mugėje savo knygas pristatė "Tyto Alba", "Vaga", "Alma Litera", "Baltos lankos" ir Dailės akademijos leidykla. Atskirai buvo parodyta mokslinė literatūra, atskirame stende į klausimus atsakinėjo oficialiosios Lietuvos atstovai.

Kai kurios Vokietijos bei Šveicarijos leidyklos jau padarė pirmąjį žingsnį Lietuvos pristatymo link. Leidykla iš Oberhauseno "Athena" mugėje siūlė Klausio Berthelio vertimų iš lietuvių kalbos. Šioje leidykloje pasirodė R.Gavelio apsakymų rinkinys "Taikos balandis"/"Friedenstaube", A.Šliogerio filosofinis dienoraštis "Post Scriptum" ir T.Četrausko ironiškų vaizdelių knyga "Kažkas, kažkaip, kažkur"/"Irgendwas, irgendwie, irgendwo". Serijoje "Literatur aus Litauen" dar turėtų pasirodyti šio vertėjo paruoštas lietuvių lyrikos tomelis.

Kodėl būtent šios knygos turėtų reprezentuoti lietuvių literatūrą? Atrodo, nei vertėjas, nei leidykla nesiruošia tvirtinti apsiimą nurodinėti, ką skaityti vokiečiams. Vertimus paskatino asmeninės simpatijos ir atsitiktinumas – bet ar ne taip ir gyvenime susipažįstame su tais, kuriuos pamatėme pirmą kartą?

Šveicarijos leidykla "Werd" prieš pat Frankfurto mugę išleido knygą "Nuo Bodeno iki Lemano ežero"/"Vom Bodensee zum Lac Leman", kurioje surinkti kelių kartų lietuvių rašytojų tekstai apie Šveicariją. Net jeigu knygą šveicarams ir pasirodys egzotiška – ar ne nuo egzotikos dažnai prasideda pažintis su nežinoma šalimi?

Lietuviai atidžiai stebėjo graikus, šiemet Frankfurto mugėje svečių teisėmis parodžiusius savo literatūrą – lietuvių akimis, jie sulaukė didelio publikos susidomėjimo. Tačiau Vokietijos literatūros kritikai atvirai apgailėstavo, jog Graikiją užgožė aktualūs įvykiai. Mugėje graikai rodė vokiečiams ne tik literatūrą - Frankfurto muziejuose ir galerijose graikai pristatė savo fotografus ir dailininkus, istoriją ir politiką.

Iš šios pristatymo koncepcijos žada mokytis ir Lietuva - besidomintiems literatūra vokiečiams ruošiamasi parodyti ir O.Koršunovo teatrą, ir lietuvių fotografų darbą. Tačiau programa dar tikslinama, ir rengėjai patys gali papasakoti tik apie jos kontūrus.

Ar jie panorės Vokietijos lietuvių pagalbos, irgi dar neaišku. Tačiau būtų gaila, jeigu jie atstumtų, pavyzdžiui, Frankfurto lietuvių jau ištiestą ranką.

Jolita Venckutė

Politika:

Ypatingai daug dėmesio Vokietijos spaudoje susilaukė lapkričio ES komisaro Gūnterio Verheugeno padarytas pranešimas apie ES plėtimą. Pasak ES Komisijos Prezidento Romano Prodi, kandidatės padarė "nelauktą pažangą, kurios dar prieš 2 metus nebuvo galima numatyti". Komisaras G.Verheugenas pranešė apie galimą derybų baigtį 2002 metais, nors ir priminė kandidatėms apie jų neišspręstas problemas teisės, valdymo ir kt. srityse. (*Kölnische Rundschau, Hamburger Abendblatt, Morgenpost Berlin, Tagblatt ir kt.*)

"Iš skeptikų lietuviai virto Europos fanais", - apie lietuvių požiūrio pasikeitimą, spalio mėn. atliktos apklausos rezultatais, pranešė *Bremer Nachrichten*. Straipsnyje rašoma apie greitai pozityvėjančią visuomenės nuomonę, vyriausybės žingsnius, Lietuvos pažangą derybose su ES.

Vokietijos gynybos ministro R.Scharpingo vizitą Pabaltijo šalyse aprašė daugelis dienraščių. Jo metu ministras pabrėžė Vokietijos paramą joms įsijungiant į euroatlantines saugumo struktūras. Su kolegomis, valstybių ir vyriausybių vadovais bei parlamentų pirmininkais jis kalbėjo apie Baltijos jūros kooperacijos plėtrą, Rusijos reikšmę Europos saugumui, taip pat bendrą kovą prieš tarptautinį terorizmą.

Su Europos Sąjungos plėtra susijusi problema aprašyta *Tagblatt, Sachsen im Netz* publikacijose antrašte "Giftküchen liegen im Osten". ES nares baugina faktas, kad bendrijos kandidatės ne tik vis plačiau naudojamos kaip narkotikų tranzito šalys, bet tampa ir "kvaizalų laboratorijomis". "Ypač Pabaltijo šalyse - Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje - Lenkijoje, Vengrijoje ir Lenkijoje kvaizalai gaminami vis didesniais kiekiais". Ir nors Rytų Europos šalyse realią padėtį atspindinčių duomenų nėra, ES statistika apie narkotikų vartojimą ir jo pasekmes verčia dabartines nares sunerinti. (*Die Presse*)

Kultūra:

"In Litauen müssen die Fantasievollen gedeihen wie anderswo Korn oder Früchte", - nusprendė *Sachsen Online* kultūros apžvalgininkas po Oskaro Koršunovo trupės spektaklio Leipzigo „Euro-Scene“. Straipsnyje aprašyta originali „Sommer-nachtstraum“ lietuviška versija, sužavėjusi festivalio žiūrovus.

„Koršunovas ist ein Bühnenmagier, dem jedes Mittel recht ist, um seinen Bildern jene rauschhafte Wirkung zu verleihen, nach der die Zuschauer binnen von Minuten stüchtig sind“, - rašė *Berliner Morgenpost* po O.Koršunovo „Meistro ir Margaritos“ interpretacijos pagal M.Bulgakovo filosofinį romaną Berlyno Hebel teatre. Laikraštyje *Die Welt* O.Koršunovo trupė

aprašoma straipsnyje antrašte „Der Theater-Teufel aus Litauen“.

Kauniečių vaikų choro "Varpelis" (vad. K.Plančiūnas) gastrolės aprašomos keletoje laikraščių. Nuo 1996 metų pastoviai Rheingau besilankantis kolektyvas ir šįkart svečiavosi Rheingau muzikos festivalyje (*Rheingauer Nachrichten*). Kempten'e "Varpelis" atidarė Kempten Katholische Kirchenmusik 100 metų jubiliejui skirtą šventę. Savo viešnagės metu „Varpelis“ taip pat pasirodė Frankfurto Operoje. Pajamos už koncertus bus skiriamos Benediktinų vienuolyno Palendriuose rekonstrukcijai bei pačiam "Varpelio" orkestrui paremti. (*Allgemeine Zeitung*)

Mūncheno vyriausiojo burmistro iniciatyva sukurta atminimo lenta (dailininkė Beate Passow) 1000 žydų, prieš 60 metų iš Mūncheno ištremtų į Kauno IX fortą, pa-

gerbti. *Münchener Zeitung* straipsnyje aprašomas forto įkūrimas ir skirtingos pasikirtys istorijos raidoje. (*Tageszeitung*)

Gießener Anzeiger aprašo lietuvis akordeonistės Liudmilos Slekonienės koncertą. Skambėjo Daquin, Rameau, Couperin, J.S.Bach, M.K.Ciurlionio, W.Nowi-kow bei W.Semionow kūriniai, muzikės virtuoziška technika bei įsijautimas sužavėjo Gieβeno publika, rašo laikraštis.

Lietuvė pianistė Guoda Gedvilaitė ir smuikininkas Vilhelmas Čepinskis koncertavo Dexheime. (*Main-Rheiner*)

Darmstadte "Die nUen- Europäische Versionen" projekte tarp kitų rašytojų ir poetų iš ES šalių kandidačių Vanda Ju-knaitė pristatė savo kūrybą, Lietuvoje pradėjusią naują literatūrinę epochą, taip pat pažvelgė į Lietuvos istoriją ir dabartį. (*Darmstädter Echo*)

Kriminalinė kronika:

Ludwigsburgo kriminalinė policija kartu su Štutgarto prokuratūra specialaus reido metu surado nelegaliai apylinkėje dirbančių Lenkijos, Čekijos ir daugiausiai Lietuvos piliečių, - rašo *Stuttgarter Zeitung*. Preliminariais duomenimis apie 350 kaip turistai į Vokietiją atvykusių žmonių, nelegaliai įdarbintų apylinkės restoranuose ir užieigose, už 15 val. darbo dieną gaudavo 20 DM.

Lūbecko uoste sulaikyti du belgų treileriai, iš Lietuvos gabenę 8 milijonus kontrabandinių cigarečių (nesumokėtų mokesčių žala - daugiau nei 2 milijonai markių). Belgų vairuotojai sulaikyti nebuvo, nes, policijos manymu, jie su nelegaliu kroviniu nėra susiję. (*Lübecker Nachrichten*)

Baselio pasienio policija suėmė 4 „kriminalinio turistus“ iš Lietuvos, konfiskavo nemažai padirbtos USD valiutos, įsilaužimo įrankių. Tokių „turistų“ iš Baltijos šalių vis daugėja - apie valstybinių tarnybų nerimą rašo *Netzpress*.

Ekonomika:

Bavarijos Pramonės ir prekybos rūmai pranešė apie stipriai auganti eksportą į Rytų šalis, taip pat ir į Pabaltijo valstybes. Apie PPR (IHK) inicijuotus projektus pramonės ir prekybos ryšiams su naujos rinkos šalimis plėsti rašo *Nordbayerischer Kurier*.

Mecklenburgo - Vorpommern žemės ūkio ministro Tillio Backhauso delegacija lankėsi Lietuvoje, kur susipažino su žemdirbystės ir gyvulininkystės situacija, bandant pereiti prie Europos Sąjungos standartų. Ministras su Lietuvos vyriausioju veterinaru dr. Kazimieru Lukausku dar kartą aptarė galimą savo žemės ir ES paramą Lietuvai šioje ūkio srityje. (*Schweriner Volkszeitung*)

Nežiūrint ekonominės krizės, Vokietijos ir Pabaltijo šalių prekyba kiekvienais metais auga. Iki šiol didžiausias prekybos partneris lieka Lietuva: užsienio prekybos apyvarta siekia 1,53 mlrd. markių (eksportas į Lietuvą per pirmą šių metų pusmetį pakilo 38%, importas iš Lietuvos - 22%), rašo *Sachsen im Netz*.

Scandlines Euroseabridge GmbH lapkričio pabaigoje atidarė naują kelto liniją Kiel - Klaipėda, kuri pervežimo galimybes pakels 20%. Šitai jūros transporto kompanija atsižvelgia į klientų patogumą: vis labiau darosi reikalinga alternatyva žemės transportui į Pabaltijo šalis ir į Rusiją. 2000 metais linija Kiel - Klaipėda buvo perkelta beveik 51.000 keleivių, 43.300 sunkvežimių und 6.000 automobilių. (*Die Welt*)

Scandlines sukūrė naują jūrų transporto projektą „Via Mare Balticum“, turėsiantį palengvinti susiekimą tarp Vokietijos, Skandinavijos, Pabaltijo ir Rusijos, rašo *Schweriner Volkszeitung*.

Antrašte "Baltai pasiruošę euro įvedimui" aprašoma trijų Pabaltijo valstybių valiutų politika per nepriklausomybės dešimtmetį, pateikiami aktualūs finansiniai duomenys apie kiekvienos šalies pasirengimą stoti į ES. (*Stuttgarter Zeitung*)

Puslapis pagal publikacijas vokiečių klb. išleinančioje spaudoje ir elektroninėse žiniasklaidos puslapiuose parengė Bernadeta Goštautaitė

Holokaustas Lietuvoje: prisilietimas prie bendros žaizdos

Jubiliejinais 20-aisiais savo gyvavimo metais Lietuvos kultūros institutas metiniame suvažiavime ėmėsi taip pat jubiliejinės - šiemet suėjo 60 metų nuo tų įvykių - ypatingai sunkios temos Lietuvos istorijoje. Už programinio suvažiavimo pavadinimo "1941-iejieji metai: klausimai Lietuvos istorijai" rikiavosi iki šiol lietuviams tiek Lietuvoje, tiek ir už jos ribų labai sunkiai keliami klausimai ir dar sunkiau krentantys kaltinimai, ar tikrai mūsų tauta po šimtmečius trukusio svetingumo susitėpė rankas žydu krauju ir tapo niekšingiausiais nacių kolaborantais - žydšaudžiais.

Nagrinėti šios nepaprastai sunkios temos rugsėjo 28-30 dienomis į Romuvos pilį Hüttenfelde buvo pakviesti pranešėjai - mokslininkai iš Lietuvos, Vokietijos, o jų pasiklausyti ir su jais padiskutuoti atvyko kolegos ir susidomėjęs net iš Rusijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų, įvairių tautybių atstovai, tap pati žyda.

Kaip pabrėžė LKI vadovas dr. Vincas Bartusevičius, šis instituto renginys nesėmė išspręsti šios sunkios temos ir sudėlioti visus taškus. Suvažiavimas greičiau traktuotinas kaip dar vienas mėginimas prie jos priartėti, kad ateityje pagaliau visi tikrai suprastų, kas ir kodėl įvyko, taip kaip įvyko, kad pagaliau pažvelgtume atviromis akimis į skaudžią istorinę tiesą, kaip, pa-

Tauberis iš Lüneburgo, tuo padėdamas pagrindą tolesniam temos plėtojimui.

Prof. dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos ambasadorius ypatingiems pavedimams, nagrinėjo temą "Lietuvių stereotipai apie "žydiškąjį bolševizmą" 1940-1941 metais", leidžiančią rasti dalinį paaiškinimą, (bet ne pateisinimą!) k o d ė l ietuviai laisvu noru tapo nacių bendrininkais holokauste.

Dr. Valentinas Brandišauskas iš Vilniaus pranešimu "1941-ųjų birželis: tyrimų kontroversija" lyg ir praplėtė dr. Tauberio mintis ne tik apie skirtingus įvairių liudininų prisiminimus, kuriuos ne visada įmanoma objektyviai patikrinti, bet ir apie esamus nuomonių skirtumus tų pačių istorinių faktų ar dokumentų vertinime.

Istorijos doktorantas iš Frankfurto Christophas Diekmannas padarė įdomų pranešimą apie vokiečių okupacinę politiką Lietuvoje. Naciai turėjo savo tikslus okupuotoje Lietuvoje, kurios vėliau kaip tokios turėjo pagal jų planus išvis nelikti. Tačiau praktiškai visu okupaciniu laikotarpiu naciai savo planų įgyvendinime buvo labai priklausomi nuo lietuvių. Kaip seka iš to laiko istorinių statistinių duomenų, vokiečiai tai metu sudarė ne daugiau kaip 4 procentus visų krašto gyventojų, kiti gi - nors ir ne visi likę 96 procentai, bet visgi dauguma - buvo lietuviai. Todėl dabar, -

leido suprasti pranešėjas, - žvelgiant į tuos skaudžius įvykius sakyti, kad viską darė tik vokiečiai, o lietuviai buvo vien vargšės aukos, nėra visiškai teisinga. Be lietuvių pagalbos holokaustas Lietuvoje gal ir nebūtų visiškai neturėjęs šansų, bet bent jau būtų nepasiekęs tokių masštabų, kokius dabar matome istoriniuose liudijimuose ir su kuriais dabar taip sunku susitaisyti. Tačiau aišku ir kita, sakė Ch. Diekmannas, jei nebūtų buvę nacių okupacijos, lietuviai patys, savo iniciatyva, be šio postūmio iš šalies, taip pat nebūtų tapę žydu žudikais.

Prof. dr. Wolframus Wette iš Freiburgo pateikė SS Standartenführerio Karlo Jägerio, nacių saugumo policijos vado Kaune biografinį eskizą. Jis turėjo klausytojams sukelti minčių apie psichologines vienokių ar kitokių asmens veiksmų paskatas ir priežastis, kuomet civiliam gyvenime buvęs eilinis, niekuo ypatingu iš savo aplinkos neišsiskiriantis asmuo, esant tam tikroms išorinėms sąlygoms, tampa žiauriu žudiku, kuris, be kita

ko, dar ir su buhalteriniu skrupulingumu fiksuoja savo "darbus", o po to, minėtoms sąlygoms vėl kitaip pakrypęs, dar ilgai sugeba niekieno neįtartas ir nepastebėtas gyventi savo ankstesnįjį pilko pilliečio gyvenimą.

Profesorė iš Maskvos Červonaja ne tik įdėmiai klausėsi pranešimų bei aktyviai dalyvavo diskusijose, bet ir pagaliau iš visos širdies tarė, jog mes esame laimingi, gyvendami laisvose demokratinėse šalyse, kuriose galima nagrinėti ir sunkiausius savo valstybės istorijos laikotarpius, jos gi valstybė ir šiandien tebevykdo genocidą Čėčenijoje, o tarp jos tautiečių mažai atsirandą suvokiančių, kas tai iš tikro yra, ir išdrįstančių tautai pavadinti tikroju vardu.

Dr. Arūno Bubnio pranešimas buvo skirtas specialiai lietuvių policijos batalionų vaidmeniui holokauste išryškinti ir pabandyti suprasti, kodėl vieni iš jų žudynėse dalyvavo ypač aktyviai, kiti praktiškai ne.

Išsamiai su skaitytais pranešimais bus galima susipažinti, išėjus metiniam LKI suvažiavimo darbų leidiniui.

Suvažiavimą, kaip jau įprasta, praturtino meninė programa, kuri šį kartą taip pat buvo artimai susieta su iš mokslinio taško nagrinėta tema.

Literatūriniam muzikiniame vakare suvažiavimo dalyviai ir svečiai išgirdo Margaretes Holzmann iš Giebeno skaitomas ištraukas iš jos parengtų spaudai ir išleistų knygoje "Dies Kind soll leben" jos motinos atsiminimų apie pirmąsias 1941-ųjų metų okupacijos dienas Lietuvoje. Markas Zingeris, poetas, rašytojas, publicistas ir žurnalistas iš Lietuvos, skaitė savo eiles, o dr. Marija Krupoves, žinoma Lietuvos tautinių mažumų folkloro rinkėja, tyrinėtoja ir interpretatorė, akomponuodama sau gitara dainavo Vilniaus geto dainas.

Suvažiavimo metu Romuvos pilies fojė savo knygomis prekiaavo Pabaltijo tema specializuotos leidyklos-knygyno "Mare Balticum" ir leidyklos "Politik und Wissenschaft" vadovas W. Pflug.

Nuotrauka atiminimui: suvažiavimo meninės programos dalyviai dr. M. Krupoves, M. Holzmann ir M. Zingeris su LKI vadovu dr. V. Bartusevičiumi ir suvažiavimo vertėju buvusiu M. Kohrs.

vyzdžiui, išmoko į ją žiūrėti vokiečių tauta, kurios gal dar ne viena karta neš ant savo pečių žymiai sunkesnę kalnę, nei dabar tenka ją pripažinti turint lietuviams.

Įvadinį pranešimą "14 birželio dienų: iš kolektyvinės lietuvių ir žydu atminties", iš kurio išryškėjo, jog iš tikro lietuvių ir žydu prisiminimai apie šį laikotarpį gerokai skiriasi, suvažiavimui padarė dr. Joachimus

Berlynas:

LIETUVIAI VOKIETIJOS SOSTINĖJE: GYVENIMAS VERDA

✓ **Vytautas Babravičius - SIMAS**, Lietuvos country legenda, Berlyno lietuviams koncertavo spalio 14 d. Klub "Dialog" patalpoje. Po koncerto įvyko bendras Berlyno lietuvių vakaras.

✓ **A. Mamontovas** gruodžio pradžioje lankėsi populiarioje Berlyno radijo stotyje Fritz, kur dalyvavo naktinėje laidoje "Night Flight Interview Special". Muziką ir interviu buvo galima išgirsti Fritz radijo stoties bangomis (Berlyne 102,6 MHz) bei per internetą gruodžio 10 d. naktį.

✓ Pražiopsojusieji **O. Koršunovo teatro** pasirodymus Berlyne lapkričio mėnesį, dar turėjo progos atsigrębti gruodžio 12 d, kuomet Schaubühne am Lehniner Platz buvo dar parodytas spektaklis "Feuergesicht". Pražiopsojusiems ir dabar tikrausiai teks jau ilgėliau laukti arba bandyti laimėti Lietuvoje.

✓ **Senelio Šalčio** pranešimu Kalėdinis Berlyno lietuvių draugijos susitikimas įvyko gruodžio 16 dieną Lietuvos ambasadoje. Senelis Šaltis buvo vaišinamas ne vien pyragais ir sausainiais, bet ir sumuštiniais, ir kitokiais rimtesniais valgiais. Sotus ir laimingas jis nepašyktėjo gražių dovanų mažiems berlyniečiams.

✓ Studentai, auklės, bedarbiai, daugiadarbiai ir visi kiti, kurie **Kalėdoms ir Naujesiems metams** pasiliko Berlyne, ir šiemet vėl buvo pakviesti šventines dienas praleisti lietuviškoje kompanijoje. Šiais metais nepavykus išsinauomoti kavinės, susitikimai buvo numatyti pas apylinkės pirmininką Arūną Wilkat.

*Parengta pagal
Berlyno lietuvių puslapius internete
www.bltn.de*

Frankfurtas:

NAŠŪS METAI

Šiuo metu apylinkei priklauso 14 registruotų narių, bet Frankfurte ir jo priemiesčiuose gyvena apie 500 tautiečių, daugiausia jaunimas, ir mes nė vieno, atėjusio į mūsų susitikimus, neatstumiame.

Į kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį Maria Rosenkranz bažnyčioje vykstančias lietuviškas šv. Mišias ir po to parapijos salėje vykstantį pasižmonėjimą atvyksta nuo 40 iki 120 asmenų. Bent pusė iš jų kaskart būna vis kiti, taip pat ir ne vien katalikai, bet ir evangelikai, žydai, musulmonai (sutuoktiniai) ir netikintys.

2001 metais turėjo gražų lietuvių bendruomenės įėjimą į Frankfurto viešumą. Dalyvavome tradiciniame kasmetiniame Frankfurte gyvenančių įvairių tautybių ir kultūrų pasirodyme Paulsplatz aikštėje, paruošime puslapį Städel Meno Akademijos išleistame "Multikulti" žurnale. Deja,

pritrūko jėgų pasirodyti dar vienoje tradicinėje Frankfurto šventėje "Museumsuferfest".

Bendrai paėmus, metai buvo našūs: lietuvių šeimose gimė daug vaikų, į Frankfurtą pagal vokiškąją "greencard" programą atvyko visa eilė kompiuterių specialistų, pagaliau ir vyrų-studentų iš Lietuvos padaugėjo. Vėl atgijo tradicinė darbo ieškančiųjų "potiltė" (psst! per daug plačiai suėmimų dėl nelegalaus biznio).

Pasaulis pilnas visokių spalvų - nuo rožinių svajonių iki juodos nevilties, taip ir mūsų tautiečiai gyvenime neišvengia visokių iš jų! Gal padėtis pagerėtų, Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, kuomet niekam nereikėtų nelegaliais būdais ieškoti, kaip užsidirbti pragyvenimui?

2002 metais Frankfurto knygų mugės akcentas teks Lietuvai. Turėtų būt daug renginių, prie kurių ir Frankfurto lietuvių bendruomenė norėtų mielai prisidėti.

Apylinkės pirmininkas Romas Šileris

Hamburgas:

Valdybos darbas įvertintas labai gerai

Šiuo metu atnaujintame Hamburgo apylinkės sąrašė yra 65 nariai. Per 2001 metus Hamburgėje lietuvių bendruomenę įstojo 11 narių. Bendruomenės nariai, svečiai ir prijauciantys reguliariai renkasi vieną kartą per mėnesį (paskutinį mėnesio trečiadienį, 18 val.) Lietuvių katalikų misijoje, adresu Holzdamm 22.

Praėjusių metų lapkričio 11 dieną išrinktoji valdyba buvo susirinkusi 5 kartus. Per tuos susitikimus dalintasi informacija, planuoti ir ruošti renginiai. Visi valdybos nariai stengėsi sąžiningai ir gerai atlikti savo pareigas.

Trumpai apie renginius apylinkėje:

2001 m. vasario 6 d. surengėme tradicinę Kalėdų eglutę.

Taip pat jau tradicija tapęs Vasario 16-osios minėjimas įvyko vasario 24 d. Šiemet susirinko apie 270 žmonių, salėje neliko sėdimų vietų. Minėjime dalyvavo ir Lietuvos Respublikos garbės konsulas Hans-Friedrich Saure, pranešimą skaitė Lietuvos ambasadoriaus Vokietijoje patarėjas Algis Misevičius.

Dar vienas šios šventės paminėjimas įvyko per pačią vasario 16-ąją Mövenpick restorane Hamburgėje, kur vasario 7-17 d. vyko Lietuvos dienos. Tuomet ir mes čia pasigardžiavome lietuviškais patiekalais, lietuviška muzika bei lietuviškais stipresniaisaisiais gėrimais.

Atstovavome Lietuvą Hamburgėje gegužės 5-6 dienomis vykusiame Europos kultūrų festivalyje (Festival der Kulturen in Europa in Völkerkundenmuseum). Ne tik lietuviškais skanėstais, bet ir tautinių šokių grupės pasirodymu domėjosi plati publika.

Pasibaigus vasarai, rugsėjo 8 d. Bergerdorfo irklavimo klube įvykusioje Vasaros palydų šventėje visi turėjome įspūdingą ir vėl susitikti, pasidalinti vasaros įsimūdziais, kartu pasilinksinti ir pabendrauti.

Algio Misevičiaus iš Lietuvos ambasados tarpininkavimo dėka spalio 18 d. mokyklos, kurioje dirba mūsų bendruomenės narys Hans-Heinrich Busse, salėje suorganizuavome Vytauto Babravičiaus koncertą, sulaukusį didelio hamburgiečių ir jų svečių susidomėjimo.

Lapkričio 4 d. bendruomenės narius džiugino nuostabi muzika ir lietuviškos eilės. Tą sekmadienį Lietuvių katalikų misijos patalpoje koncertavo kelių konkursų laureatė devynmetė pianistė Guosta Tamulynaitė, bei savo eiles skaitė rašytoja Jutta Noak.

Lapkričio 17 d. įvykusiame visuotiniame Hamburgo apylinkės susirinkime buvo išklaustos apylinkės valdybos pirmininkės, kasininkės ir kontrolės komisijos atsakaitos už praėjusius veiklos metus ir išrinkta nauja valdyba. Valdybos darbas, sulaukęs daug teigiamų bendruomenės narių atsiliepimų, buvo įvertintas labai gerai. Išrinkta naujoji 6 asmenų apylinkės valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: Dalia Henke - pirmininkė, Jolanta Adamony - kasininkė, Saloméja Böttcher - sekretorė, Vida Busse, Beata Stankevič, Erika Davidavičius - pavaduotojos.

Apylinkės pirmininkė Dalia Henke

Hamburgas:

Muzika ir poezija - egzistencijos papuošalai

"Mažiausiai kartą per dieną privalu klausytis muzikos, paskaityti gerą eilėraštį, apžiūrėti paveikslą, pasakyti keletą protinų žodžių," - teigė vokiečių poetas J.W. Goethe.

Atsitiktinumas, o gal ir būtinybė subūrė hamburgiečius lapkričio 4 d. po vienu stogu sielovados patalpose.

Vakaro puošmena - Kauno Juozo Naujailio muzikos gimnazijos 4-os klasės mokinė Guostė Tamulynaitė. Lydimą atsidavusios mokytojos Audronės Paškauskienės ir rūpestingos mamos, ji atvyko į Hamburgą dalyvauti Steinway vardo pianistų konkurse ir savo amžiaus grupėje, paskambinus Haidno "Sonatą E-dur", pelnė pirmą vietą.

Taką į šį konkursą mergaitei nutiesė hamburgietė Erika Davidavičius, jos iniciatyva ir įvyko susitikimas su žaviąja devynmete pianiste. Haidno, Bacho, Schmito ir Meingailio kūriniais jaunoji pianistė padėjo susirinkusiems į jos koncertą ištrūkti iš kasdienybės ir lengvai įvedė į savo akordų ir melodinių linijų pasaulį, muzikiniais tonais atgaivindama sielas.

Guostė per savo dar neilgą gyvenimą jau sugebėjo dalyvauti septyniuose konkursuose ir visuose užėmė prizines vietas.

Nuskambėjus paskutiniams akordams ir nutilus karšties aplodismentams, vakarą pratęsė rašytoja Jutta Noak. Ji pradėjo pasakojimu apie kompozitorių L.v.Bethovena, kuris savo "Devintojoje simfonijoje", norėdamas įkopti į aukščiausią viršukalnę, kad išreikštų džiaugsmą ir beribę meilę, pritrūksta ryškesnių tonų ir, mėgindamas praplėsti klaviatūrą, įveda chorą bei žodžiais "džiaugsmas, graži dievų kibirkštis" sustiprina melodinę liniją. Tokiu būdu po nuostabiosios muzikinės vakaro dalies autorė lyg ir vėl reabilitavo žodį ir paskaitė dar keletą savo eilėraščių muzikinei tematika.

1942 m. Lietuvoje gimusi vokiečių kilmės J.Noak Hamburge gyvena jau penkeri metai. Spaudoje pradėjusi reikštis po Nepriklausomybės Lietuvoje atkūrimo, ji jau išleido dvi novelių, vieną lyrikos ir vieną minčių etudų knygas, parašė esė apie rašytojus Br.Radzevičių ir H.Sudermanną.

Pasak J.Noak, jai kūryba - tarsi svarstyklės, ant kurių sveriamas gyvenimas su džiaugsmu, meile, liūdaesiu, kančia. Savo kūryboje autorė mėgina analizuoti gyvenimo prasmės, laikinumo temas, trokšdama apčiuopti dabarties akimirka, nespėjus jai virsti praeitimi.

Jos žodžių tikrumą dar padėjo sustiprinti nuolat hamburgiečių vakaruose grojanti pianistė V.Mozūraitienė, kuri savo pačios parinktais tinkamais muzikiniais intarpais tarsi nutiesė takus rašytojos žodžiams į klausytojų sielas.

Autorė J.Noak vakarą užbaigė žodžiais, jog muzika ir poezija turi vieną bendrą pamatą - mintį - pačią didžiausią žmonių vertybę...

Ši daug emocijų sukėlusios muzikos ir poezijos šventė - atrodo - bus įskėlusis kibirkštį naujiems panašaus pobūdžio vakarams Hamburge. Poreikį jiems vienbalsiai tvirtino visi susirinkusieji. Juk pagaliau - ne vien duona žmogus sotus.

J. Vaitkus

Lübeckas:

Nieko naujo

Metai pralėkė kaip šešėlis - nepalikdami pėdsako. Kas nuveikta per metų bėgį? Lyg ir nieko naujo, kuo būtų galima pasididžiuoti.

Petronėlė Kirkicki prie paminklo lietuviams tremtiniams Lübecko mieste kapinėse.

Lübecko lietuviai kiekvieną antrąjį mėnesio šeštadienį renkasi Sandstr. 17-23 esančiose Caritas patalose. Pamaldas pravedame arba savo jėgomis, arba pakviestas iš Hamburgo maloniai atvyksta kun. diak. R.Baliulis.

Paminėtos ir atšvęstos visos šventės. Ypač gražiai pažymėjome Motinos dieną, kurios šventėje turėjome svečių iš Hamburgo.

Birželio 14-ąją - Trėmimų dieną - prie tremtinių paminklo kartu su P.Kleveckiene padėjome vainiką.

Po to du mėnesius bendruomenės veikloje buvo pertrauka. Buvome išvykę atostogauti.

Vėl susirinkome rugsėjo mėnesį. Mūsų apylinkėje solidarumo įnašą yra sumokėję visi nariai, išskyrus vieną, kuris ir mūsų susirinkimuose nesilanko. Kaip ir pridera, 70 procentų surinktos sumos pervedame į VLB sąskaitą, o 30 procentų lieka bendruomenės kasoje.

Dėl siūlomų mokesčio paskirstymo tarp bendruomenės centro ir apylinkių ir kitų pakeitimų, mano nuomone, reikėtų palikti taip, kaip yra.

*Apylinkės pirmininkė
Petronėlė Kirkicki*

*Apylinkės sekretorė
Kostanzia Tetmeier*

IŠRINKTA VALDYBA

Lübecko lietuviai lapkričio 25 d. sekmdienį susirinko prie tautiečių paminklo Lübecko miesto kapinėse paminėti Mirusiųjų dieną. Čia prisiminėme ir pasimeldėme už a.a. kunigą Šarką ir kitus, toli ir arti palaidotus tautiečius.

Po to susitikome artimiausioje kavinėje, kur įvyko apylinkės rinkiminis susirinkimas.

Apylinkėje yra 22 nariai. Dalis jų dėl ligos ar kitų priežasčių retai atvyksta į mūsų susitikimus. Štai ir rinkimuose dalyvavo viso 14 apylinkės narių. Slaptu balsavimu jie išrinko apylinkės valdybą, kurioje pareigos buvo paskirstytos sekančiai: Horstas Simon - pirmininkas, Konstanzia Tetmeier - sekretorė, Petronėlė Kirkicki - išdinkinė. Kandidatais į valdybą tapo Eleonora Kušleika ir Elfriede Merecka.

Naujai išrinkta apylinkės valdyba palinkėjo visiems gero bendradarbiavimo ir kad apylinkės narių ryšys vėl sustiprėtų. Nutarta ateityje daugiau dėmesio skirti vienas kitam.

Romuvos apylinkė nuoširdžiai kviečia visus
sausio 12 d., šeštadienį į

SILKIŲ BALIŲ

Romuvos pilyje.

Pradžia 19 val., pabaiga - pranešim, kai pasibaigs.

Apylinkės valdyba

Sausio 17d., (ketvirtadienį) 20 val. Ballsporthalle Frankfurte/Höchst vyks krepšinio varžybos **Franfurto "Skyliner" / Kauno "Žalgiris".** Norintieji "pasirgti" kuo skubiau kreipkitės į Frankfurto lietuvius info@lietuviai.de arba tel. 069-9287 0244.

Memmingenas:

Nenumatyti sunkumai dėl labdarų transporto

Prieš VLB tarybos rinkimus patikrinome ir sumažinome pilnateisių Memmingeno apylinkės narių sąrašą. Dabar jame teliko įrašyta tik 19 asmenų.

Su liūdesiu turiu pranešti, kad spalio mėnesį, būdama 78 metų amžiaus, mirė Genė Januškienė. Spalio pabaigoje taip pat mirė Elena Juknonienė, būdama 88 metų amžiaus.

Esame numatę Vasario 16-osios progą sušaukti lyg ir visuotinį susirinkimą, kad kuo kilniau nors ir nedideliame būrelyje atsveštume Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Ta pačia progą paraginsime ben-

druomenės narius jau nauja valiuta atsikaityti su solidarumo įnašo skolomis.

Aš labai mielai sau linkėčiau, kad mūsų dabar jau labai kuklus bendruomeninis ratelis rastų savyje kiek daugiau tautinio solidaraus pareiškimo.

Memmingeno apylinkė dar visai netolimoje praetyje garsėjo didelėmis šalpos siuntomis į Tėvynę Lietuvą. Su Bavarijos Raudonojo Kryžiaus, miesto administracijos pagalba bei savo išgalėmis rengėmės ir vėl paremti vaikų namus ir prieglaudą, esant galimybei, net ligonines. Šiuo metu įvairūs kiekiai gėrybių jau randasi sandėli-

uose, tačiau dėl transporto sunkumų esame priversti kiek stabtelėti. Viliamės, kad netolimoje ateityje ši problema išsprendės.

PalaiROME labai glaudžius santykius su Panevėžio Dramos teatru. Iki šiol yra išsivystę labai artimi, prieteliški, tiesiog asmeniniai draugiški santykiai. Taip kaip praėjusiais ir užpraėjusiais metais, taip ir šiemet panevėžiečiai lankėsi pas mus Memmingene, o mes esame dažnai ir be galo širdingai esame priimami Panevėžyje.

*Apylinkės pirmininkė
Herta Schüle*

Romuva:

Vakaronėse skamba dainos

Vytautas Babravičius - SIMAS rudeniskai išpuoštoje Romuvos pilies salėje. Nuotr. L. Žilaitytės-Mayer

Nuoširdžiai džiaugiamės, kad per šiuos metus, mūsų žiniomis, nė vienas apylinkės narys neišėjo Anapilin. O apylinkės gretas papildė vien per birželio-lapkričio mėnesius 8 nauji, bet jau spėję parodyti entuziazmą ir iniciatyvą nariai. Keturi iš jų - buvę gimnazijos mokiniai.

prisdėtų savo sumanymais, sugebėjimais ir visi jaustųsi reikalingi.

Spalio mėnesį apylinkės nariai buvo kviečiami į rudens vakaronę smagiai praleisti laiką klausantis dainininko Vytauto Babravičiaus - SIMO - iš Lietuvos, patiems muzikuojant, dainuojant, šokant, ragaujant su-

šiuo metu Romuvos apylinkės sąrašuose yra 146 nariai. Žinoma, ne visi jie veikūs ir aktyvūs kaip norėtusi. Ne išimtis ir solidarumo įnašas. Nors ir žinodami, kad apylinkės veikla yra finansuojama solidarumo įnašu ir aukomis, šią pareigą dalis narių atlieka vangiai.

Gegužės mėnesį išrinkta naujoji Romuvos apylinkės valdyba stengiasi į apylinkės veiklą įtraukti jaunimą, ragina, kad nariai ruošiant renginius aktyviai

sineštų gėrybių ir besišnekučiuojant. Tuo pačiu buvo galima aplankyti dailininko iš Lietuvos Prano Gudaičio, viešėjusio Lipšių šeimos kvietimu, tapybos darbų parodą.

Kilo sumanymas apylinkės narius, mėgstančius liaudies dainą, pakviesti du kartus per mėnesį kartu padainuoti. Kol kas įvyko tik vienas toks susitikimas-vakaronė, tačiau jis teikia vilčių, kad lietuviška daina dar skambės.

Visus apylinkės narius, švenčiančius gimtadienį pasveikiname šventiniu atviruku.

Dar dirbant ankstesniajai apylinkės valdybai, vasario mėnesį buvo surengtas beveik tradiciniu tapęs Užgavėnių karnavalo balius. Ateinantį pavasarį norėtume suorganizuoti Atvelykio vakaronę.

Romuvos apylinkėje veikia moterų klubas, kuris kasmet rengia Motinos dienos paminėjimą. Taip pat veikia Romuvos katalikų parapijos komitetas, besirūpinantis parapijos reikalais ir organizuojantis bažnytinius renginius.

Romuvos apylinkės nariai neišvengiamai yra ir aktyvūs visų centrinių Vokietijos lietuvių bendruomenės, Lietuvių kultūros instituto, Vasario 16-osios gimnazijos renginių dalyviai ir organizatoriai.

*Apylinkės pirmininkė
Audronė Ručienė*

Hagenas, Bonna-Kölnas, Mülhausenas:

Lietuviai kaip paukščiai suskrido į Düsseldorfą

*Visada tolimi - niekada svetimi
Mes kaip paukščiai čionai susirinkom
A.Jonynas*

Šitie poeto žodžiai jau tapo tradiciniu moto Šiaurės Reino Vestfalijos krašto lietuvių sąskrydžiams, savo ištakas suradusiems prieš ketveris metus.

Ir šiais metais nerudeniskai saulėtą ir šiltą spalio 27-osios popietę, šventiškai nusiteikę ir vedini gerų vilčių susitiki su žemiečiais, rinkosi entuziastai į tradicinį Düsseldorfo sąskrydį.

Didžiulė Klarchach-Haus salė vos talpino sąskrydiečius, kurių čia susirinko virš 250.

Nuolatinis sąskrydžių organizatorius ir režisierius Valdas Jelis gerai žino, jog atvykusiųjų skaičius ir sąskrydžių sėkmė priklauso nuo kruopštaus pasiruošimo. Jau prieš gerą pusmetį visi žemiečiai buvo gavę šio gražaus renginio programas ir sudominti galėsią vėl išgirsti Lietuvoje pamėgtos pop grupės "Vairas" iš Šiaulių koncertą.

Iš tikro, gailėtis atvykus ir nuobodžiauti niekam neteko: "Vairo" vokalistai plėšė

dainas išsijuosę. O kai pasigirdo daina poeto St.Baltakio žodžiams "Gimiau pačiu laiku", salėje suskambo bendras susirinkusiųjų choras ir po to dar ilgai netilo plojimai.

Sąskrydžio programą dar pajavairino jaunų ir išradingų šokėjų pora Aira Šartnerytė ir Andrius Bielinis, bei savos kūrybos skaitovė Aldona Šartnerienė.

*Hageno apylinkės tarybos narys
Pranas Mirbach*

Schwetzingenas:

Aukojome Kazlų Rūdos bažnyčios vargonams

Mūsų apylinkėje yra 46 nariai, iš jų 14 moterų ir 32 vyrai. Jauniausia narė yra 35 metų, vyriausias - 87 metų amžiaus. Apylinkės narių amžiaus vidurkis yra 63-64 metai. Naujų narių šiais metais neturėjome.

Nuo 2000 m. lapkričio apylinkėje nebuvo nei mirčių, nei kitų nelaimingų nutikimų.

Apylinkės veikla vyksta be pasikeitimų. Jau labai daug metų kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienio priešpiebę renkasi lietuviško pokalbio apylinkės vyrai. Kas antrą sekmadienį kiekvieną mėnesį popiet susirenkame į katalikiškas pamaldas lietuvių kalba Ketsch, o po jų dar mūsų įprastoje svetainėje visi maloniai pabendraujame.

Apylinkės sielovados reikalais rūpinasi kunigai Jonas Dėdinas ir Alfonsas Kelmelis iš Hüttenfeldo. Už šį jų pasitamavimą apylinkei reiškiamo gilią padėką.

Metų pabaigoje gruodžio mėnesį svetainėje po pamaldų paruošiamė pagal visus lietuviškus papročius kūčių stalą. Kunigas padaro invokaciją ir po to mes lauzome plotkeles - kalėdaičius bei kartu praleidžiame keletą malonių valandų.

Šių metų birželyje apylinkės vyrai suorganizavo pikniką, į kurį pakvietė visus apylinkės narius su šeimomis ar gerais kaimynais.

Renkant solidarumo įnašą apylinkėje problemų nėra. Apylinkė turi einamąją sąskaitą viename Heidelbergo banke, į kurią gali kiekvienas pervesti solidarumo įnašą. Iš surinktos sumos, kaip ir priklauso, 70 proc. pervedame Vokietijos LB valdybai, 30 proc. lieka apylinkės kasoje.

Apylinkės kontrolierius griežtai seka visas mūsų pajamas ir išlaidas.

Apylinkė gavo prašymą paremti Kazlų Rūdos bažnyčios vargonų remontą. Tam

titkui sudėjo keletą šimtų markių ir tie pinigai per patikimą asmenį buvo perduoti parapijos žinion. Klebonas, išreikšdamas padėką už aukas, sakė, kad būsime visi įrašyti į aukotojų garbės sąrašą.

Kitų didesnių renginių apylinkėje neruošiamė, nes VLB centras mums yra netoli ir lengvai pasiekiamas, o ir renginių gausa čia mes tikrai nesiskundžiame. Tautos šventės ar šiaip kokius svarbius jubiliejus mes be to pažymime per bažnytinis susitikimus, jubiliejinių gimtadienių proga visada pasveikiname mūsų apylinkės narius.

Su VLB valdyba palaikome gerus santykius, jei mums reikia kokių patarimų ar patarimų, viskas būna labai maloniai įvykdoma.

*Apylinkės pirmininkas
Jonas Vitkus*

AKTUALIJOS

Šie metai yra ypatingi Lietuvos ir Vokietijos santykiams. Rugsėjo mėnesį mūsų valstybės šventė diplomatinis santykių atkūrimo dešimtmetį. Vokietijos ambasadorius Lietuvoje J.E. Detlofas von Bergas teisingai ir tiksliai pavadino šį dešimtmetį diplomatinės harmonijos dešimtmečiu. Dėl to sutaria ir mūsų istorikai ir politologai. Dar niekada istorijoje mūsų dvišaliai santykiai nebuvo tokie geri ir draugiški.

Istoriniame kontekste Lietuvos ir Vokietijos santykiams greitai bus tūkstantis metų. Nėra kitos tautos, kuri galėtų sakyti - ir raštu paliudyti - pažįstanti Lietuvą jau beveik tūkstantį metų. Tam tikra prasme Lietuvos vardas yra kilęs iš mūsų tautų - vokiečių ir lietuvių santykio. Kvedlinburgo analai liudija šį faktą ir ilgą mūsų tautų bendravimą.

Vokietija yra pirmoji, kuri 1918 m. *de jure* pripažino nepriklausomą Lietuvos respubliką. 1991 m. rugsėjo 23 d. VFR pripažino atkurtą nepriklausomą Lietuvos Respubliką, o rugsėjo 28 d. tarp Lietuvos Respublikos ir VFR buvo užmegzti diplomatiniai santykiai.

Hermonijos dešimtmetis neramių amžių kontekste yra ir mažai, ir kartu labai daug. Mažai - grynai aritmetine prasme. Ir labai daug - dėl savo reikšmės. Kokia ji?

Vokietija yra Lietuvai viena pagrindinių partnerių. Pirmaisiais nepriklausomybės metais dažnai ją vadino savo advokate.

Ji buvo viena pirmųjų Šengeno susitarimo valstybių, kuri davė didžiulį impulsą, siekiant mūsų piliečiams bevizio vykimo galimybes. Nuo 1999 m. Vokietija ir Lietu-

va turi bevizį režimą. Tai tapo ne tik praktiniu, bet ir psichologiniu pokyčiu. Jis gerokai palengvino tiesioginius kontaktus tarp mūsų šalių piliečių.

Vokietija yra neabejotino politinio svorio valstybė - Europos Sąjungos narė-įkūrėja ir šios organizacijos politinis ir ekonominis variklis.

Tai ketvirtoji pagal geografinį ir pirmoji pagal demografinį dydį Europos Sąjungos šalis, išsidiėkusi mūsų kontinento širdyje.

Vokietija - svarbi Lietuvai partnerė

Iš Lietuvos ambasados Vokietijoje vadovo pavaduotojo, igaliotojo ministro Vytauto Gudaičio pranešimo VLB darbuotojų suvažiavime

Vokietija - tai 82 mln. vartotojų rinka Lietuvos eksportuotojams. Pagaliau, tai didžios kultūros šalis, svarbių kultūrinių renginių vieta.

Būtent todėl, matydami Lietuvos kontaktų su tokia valstybe gausą, išplėtotą vos per dešimt metų, ir atsigręždami į prieštarigus istorijos verpetus, galime konstatuoti: praėjęs dešimtmetis mums buvo labai sėkmingas dešimtmetis.

Vokietija tapo viena didžiausių mūsų šalies prekybos partnere. 2000 m. Lietuvos eksportas Vokietijon buvo 1,172 mlrd. DM. Lietuvos importas iš Vokietijos - 1,790 mlrd. DM.

Šių metų pradžios duomenimis, Lietuvoje įregistruotos 1159 firmos, kuriose esama vokiško kapitalo, 792 iš jų - bendros įmonės.

Verslui ir investicijoms plėtoti pasirašytos svarbios dvišalės sutartys: dėl kapitalo investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos,

dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo, dėl finansinio bendradarbiavimo, dėl oro susisiekimo, dėl keleivių ir krovinių tarptautinio pervežimo.

Bet vis dėlto mums reikia daugiau Vokietijos Lietuvoje ir daugiau Lietuvos Vokietijoje.

Mums reikia daugiau bendrųjų įmonių, daugiau vokiškų investicijų Lietuvoje. Greta kitų faktų, reikia pripažinti ir šį: Vokietija, turėdama galingiausią Europoje ekonomiką, yra tik ketvirta šalis pagal tiesiogines užsienio investicijas Lietuvoje.

Šiuo metu Vokietijos tiesioginės investicijos Lietuvoje siekia 380 mln. DM ir tai sudaro 7 proc. visų tiesioginių investicijų Lietuvoje.

Tarp dvidešimties stambiausių investitorų, deja, nėra ne vienos Vokietijos kompanijos... Tuo tarpu apklausos rodo, kad 94 proc. Lietuvoje investavusių užsienio verslininkų mielai tai vėl padarytų.

Be to mus reikia daugiau žmoniškųjų kontaktų. Ir čia labai svarbi kritika yra turizmas.

Nors praėjusiais metais turistų iš Vokietijos padaugėjo 20 proc. ir čia galėtume šiek tiek pasigirti teigiama dinamika, tačiau pvz. ištisa kaimo ekskluzyvio turizmo pramonė Vokietijos turistų yra dar praktiškai neatrasta.

Aišku, visa tai priklauso ne vien nuo Vokietijos ir jos vadovų. Investicijos, turizmas ir kt. yra lyg dvipusio eismo gatvė, kurioje mums patiems dar yra daug ko nuveikti.

Dvejonės prie tradicijų šaltinio: semti ar nesemti

Šių metų lietuvių organizuoto tradicinio kasmetinio pabaltijiečių suvažiavimo, vykusio lapkričio 1-4 d. Annabergo pilyje Bonoje, tema buvo „Tradicijos“. Taipogi tradiciškai į šį renginį susirinko daugiausia lietuvių, kurių buvo maždaug 30, be to atvyko apie 15 latvių ir tik vienas estas.

Ypač šiais metais tapo aišku, kad tos suvažiavimų reikšmės, kokia ji buvo iki 1990 metų, nesugražinsi. Visas šalis vienijančią idėją sukurti sunku - o gal ir nebereikia? Kad ir tu „baltiškų“ tradicijų - iš tikro jų lyg ir nėra. „Baltijos kelias? - taip, bet juk senai buvo...“ - net tokia buvo vieno dalyvio nuomonė.

Iš tikro, kas gali mus jungti ir kaip gali sėkmingai plėtotis kaimyniniai santykiai, jei tiek mažai vieni apie kitus žinome. Virš 10 metų koncentravomės į save, kas būdinga savai jaunai valstybei, ieškojome naujai savo vietos, indetito, bandėm išsiaiškinti, kas mes esame ir kur einame. Tose kelionėse paklydome. Pats laikas pradėti pažinti vieni kitus. Padėti tai padaryti - toks buvo šio suvažiavimo tikslas.

Iš pirmosios suvažiavimo dienos ypač įsiminė latvių dokumentinis filmas „Ar sunku būti jaunam?“ ir po to išsivysčiusi diskusija apie jaunimo mąstymo paraleles ir skirtumus sovietmečiu ir dabar. Andrejs Urdze klausė, kokios vertybės mums yra svarbiausios ir ar jos skiriasi nuo jaunuolių, kurie gyvena dar sovietmečiu.

Vėliau priartėjom prie tiesioginės suvažiavimo temos, darėm rankdarbius. Vyrų iš medžio meistravo įrankius namų ruošai. Ištekėjusios ir turinčios draugą merginos siuvinėjo, o netekėjusios ir neturinčios draugo būrėsi: šviną liejo, apie ateitį sužinojo - kas ištekės, kas į vienuolyną eis.

Na o vakare - diskoteka. Šokom taip, kad net parketas drebėjo!

Sekanti diena garbingai ir gražiai prasidėjo ilgai ruoštu lietuvių iš Hamburgo spektakliu pagonių tema. Jis buvo skirtas daugiau estams ir latviams kaip meninė ir vizualinė Lietuvos istorijos pamoka. Deja, nei vieni, nei kiti nebuvo paruošę jokios meninės programos, kas labai nuvylė organizatorius. Išvis - suvažiavimo programos dalių lankomumas buvo ne itin aukštas, visi jo dalyviai susirinkdavo tik valgio metu ir per diskotekas...

Na, bet slogią nuotaiką greit prablaškė įvairios linknybės: bendrai žaidėm Quis-Show, šokom liaudiškus šokius, mokėm latvius ir estus „Kaip Jonelis moka“. Mūsų žaidimai turbūt taip patiko, kad nenorėdami mums nusileisti latviai parodė ir savų liaudiškų žaidimų.

Nors dalyvavo tik vienas estas, tačiau garbingai - užsikrėtęs lietuvių entuziasmu, spontaniškai apsisprendė mus išmokyti dainuoti estišką dainą 3 balsų chorą. Ir dar per vakarą jis sukūrė originalią paskaitą tema „Estijos istorija: kas būtų buvę, jei ne...“

Kartu iškylavome laivu Reino upe, susikibę už rankų dainavome „Tegyvuoja Baltija“. Daug šiltos, prasmingos kamerinės

Vaidilutės iš Hamburgo prie tradicijų aukuro.

nuotaikos sukūrė nuostabus klasikinės muzikos koncertas, organizuotas Vyto Lemkės.

Kažkas juokavo, kad tik per paskutinę dieną, diskusijų metu pagaliau tikrai susipažino su pabaltijiečiais...

Mažose, „maišytose“ grupėse kalbėjome apie tradicijų reikšmę arba beprasmiškumą. Taip pat išsakėm, kas patiko ir ko trūko per suvažiavimą. Pliusų ir minusų buvo po lygiai. Vienas iš didžiausių minusų buvo profesionalumo trūkumas, bet, bendrai paėmus, visiems suvažiavimas patiko ir - kas svarbiausia - buvo puikiai motyvacija, tiesiog uždegė latvius kitais metais ruošti pabaltijiečių suvažiavimą. Gali būti, kad šitai, kaip antrinė pasėkmė, labiau suburs juos, nes, mūsų akimis, latviams dar trūksta vieningumo ir geros organizacijos.

Visi pabaltijiečiai, vienykimės!

*Fausta Šimaitytė,
VLJS valdybos narė*

Prėjusiam PLJ kongrese Australijoje buvo numatyta, kad sekanti kongresą ruoš Vokietijos bei Lenkijos lietuvių jaunimo sąjungos. 2001 m. pradžioje suburtas kongreso ruošos komitetas suplanavo kongreso eigą bei nusprendė, kad jis vyksias 2003 m. rugpjūčio mėnesį. Planai buvo pranešti VLB tarybos, valdybos, PLB valdybos posėdžiuose bei PLB/PLJS pirmininkų suvažiavime Punske.

Deja, Lietuvos Vyriausybė nusprendė perkelti Pasaulio lietuvių dainų šventę į 2003 m. liepos mėnesį ir tuo sujaukė mūsų planus. Ruošti, kaip numatyta, PLJ kongresą rugpjūčio mėnesį būtų reikę atsakyti daugelio dalyvių, nes mažai kas po Dainų šventės liepoje dar būtų tiek ilgai, iki prasidės kongresas, galėjęs likti Europoje.

Todėl lapkričio pradžioje kongreso ruošos komitetas taip pat pakoregavo savo planus

2001 gruodis - Informacijos - 12 psl.

Kongreso datą teko pakeisti

ir perkėlė kongresą į liepos mėnesį. Jis prasidės tuomet, kai baigsis PLB XI-asis Seimas; deja, dar kolkas konkrečios datos negalime skelbti.

Keisdami renginio datą, turime keisti ir tvarką. Pagal pakoreguotus planus, kongresą pradėsime Lietuvoje, po to keliausime į Punską Lenkijoje, kur įvyks kongreso stovykla. Stovyklos pagrindinės temos bus lietuviškos tradicijos bei ekskursijos į istorines prūsų ir lietuvių vietas. Po penkias dienas truksiančios stovyklos kongresantai atvyks į Hüttenfeldą, kur vyks studijų dienos su paskaitomis, diskusijomis bei kitais užsiėmimais lietuvių jaunimui išsivijoje aktualiomis temomis.

Iš viso kongresas, planuojame, truks apie 17 dienų.

Lygiagrečiai su oficialia kongreso programa kviesime lietuvių jaunimą į turistinę kelionę po Vokietiją.

Dabar, likus iki kongreso pusantrų metų, mūsų darbai ir pareigos tampa vis konkretni. Šiuo metu planuojame turistinę programą, temas studijų dienoms, jau kuriama interneto svetainė, jauna Lenkijos lietuvių menininkė Alicija Zimnickaitė kuria kongreso emblemą.

Pasikeitus kongreso datai, tikimės, jame galės dalyvauti daugiau jaunimo iš Pietų Amerikos, kurių dauguma su šokių ansambliais atvyks į Dainų šventę Lietuvoje. Tikimės ir gausaus dalyvių skaičiaus iš Rytų Europos bei Azijos jaunimo sąjungų, taip pat JAV, Kanados bei Australijos.

Labai tikimės, kad ir Vokietijos lietuvių jaunimas neliuks vien pašalinis stebėtojas.

*XI-ojo PLJK ruošos komiteto
pirmininkas Vytautas Lemka*

Tėvų susirinkime - gera nuotaika

Spalio 20 d. geram pusdieniui gimnazistų vietas klasėse užėmė jų tėvai.

Čia jie susitiko su savo vaikų auklėtojais ir aukėtojais. Taip tradiciškai prasidėjo gimnazijos mokinių tėvų kasmetinis suvažiavimas.

Klasėse tėvai turėjo progą tarpusavyje susipažinti, kartu su mokytojais aptarti klasės gyvenimo einamuosius reikalus, buvo išrinkti atstovai į mokinių tėvų komitetą.

Po to visi tėvai ir mokytojai susirinko į bendrabučio salę.

Čia visus pasveikino ir susirinkimą atidarė tėvų komiteto pirmininkas Geroid Gerstorfer.

Suvažiavimą pradėjo naujai įkurtos gimnazijos rėmėjų draugijos pirmininkas Franz Korb, kuris pranešė apie draugijos tikslus ir uždavinius bei pakvietė visus aktyviai reikštis jos veikloje.

Išsamų ir pozityviai nuteikiantį dėl gimnazijos ateities pranešimą padarė mokyklos direktorius A. Šmitas. Jis paminėjo, kad ryškiai išaugo mokinių skaičius (šiuo metu mokosi 168 mokiniai iš Lietuvos, Vokietijos, Pietų Amerikos, Lenkijos, Olandijos, Rusijos), priimta daug naujų mokytojų. Tobulinant mokymo bazę, įkurtos mokiniams internetinio ryšio paslaugos, savo veiklą pradėjo iš mokytojų ir tėvų sudaryta mokyklos konferencija, 12.000 DM išleista naujiems vadovėliams įsigyti. Direktorius pasidžiaugė ir pristatė mokytojų paruoštą plačią ir išsamią mokyklos programą, kuri Vokietijos valdžios buvo labai teigiamai įvertinta.

Konkretų ir dalykišką ataskaitinį pranešimą padarė tėvų komiteto pirmininkas Geroid Gerstorfer.

Suvažiavimas tradiciškai baigėsi naujo tėvų komiteto pristatymu, kurio pirmininku vėl buvo išrinktas Geroid Gerstorfer, jo pavaduotoja tapo Susanne Schulz.

Pasibaigus susirinkimui, mokytojai ir tėvai dar ilgai bendravo prie kavos puodelio.

E.Jankūnas

Aukštas svečias stebėjosi lietuvių ryžtu

Spalio 26 d. gimnazijoje lankėsi Pietų Hesseno apygardos prezidentas Gerold Dieke su savo palyda iš Darmstadto.

Pilies salėje svečią pasitiko gimnazijos mokiniai, mokytojai, tarnautojai, VLB valdybos nariai. Čia svečius pasveikino gimnazijos direktorius Andrius Šmitas, kuris pasidžiaugė, kad pirmą kartą lietuvių gimnazijoje lankosi Pietų Hesseno apygardos prezidentas.

Gerold Dieke atsakė, kad jis apie gimnaziją jau daug yra girdėjęs, ir labai atsipasė, kad iki šiol negalėjo atvykti į gimnazijos ruošiamus minėjimus, kvietimų į kuriuos visuomet gaudavo. Todėl jis nutarė atvykti kitu laiku, kad pagaliau galėtų atidžiau susipažinti su šia mokykla ir lietuvių centru. Jis pabrėžė, kad jis jau vien todėl gimnazijai jaučia daug simpatijų, kadangi jo žmona esanti taip pat pabaltijietė - estė ir jis dažnai būna Estijoje. Jis

žino Pabaltijo kraštų likimą bei sunkumus ir stebisi lietuvių ryžtu išlaikyti šią mokyklą. Jo nuomone gimnazija abiejoms valstybėms bei tautom naudinga ir reikalinga.

Mokinių orkestras ir šokių grupė svečių garbei atliko trumpą programą.

Tada Darmstadto delegacija susitiko su gimnazijos atstovais aptarti gimnazijos ir bendruomenės reikalų.

Posėdyje prezidentas siūlė gimnazijos vadovybei praplėsti gimnaziją ir prijungti specialias klases ypatingų gabumų vaikams. Jis nurodė, kad mūsų gimnazija tam gerai tiktų ir susilauktų papildomos finansinės paramos.

Po to svečiai apžiūrėjo Lietuvių kultūros institutą, koplyčią, aplankė gimnaziją, susipažino su mokinių gyvenimo sąlygomis mokyklos bendrabutyje.

Susitikimas su prezidentu dar buvo pratęstas prie apskrito stalo. Taip pat įvyko spaudos konferencija, dalyvaujant korespondentams iš vietinės vokiečių spaudos, kurie šį vizitą savo laikraščiuose plačiai aprašė.

E.Jankūnas

Dailininkas Pranas Gudaitis ir jo mecenatė mokytoja Bronislava Lipšienė parodos atidarymo metu. Mokytoja B.Lipšienė svajoja ateityje pakviesti ir kitų Lietuvos dailininkų kūrybinę viešnagėn, kurias taip pat apvainikuotų parodos Romuvos pilyje.

Paminėta Vokietijos Vienybės diena

Spalio 2 dieną Vasario 16-osios gimnazijos mokytojai ir mokiniai į Romuvos pilies salę maloniai pakvietė visus Hüttenfeldo gyventojus ateiti kartu paminėti Vokietijos Vienybės dieną.

Ta proga grupė lietuvių ir vokiečių gimnazijos moksleivių, vadovaujamų mokytojo .Schmidt, parengė šventinį montažą, kuriame nuskambėjo ir mokinių mintys apie tai, ką jiems asmeniškai atnešė Vokietijos

suvienijimas ir kokios reikšmės dabar turi ši šventė.

Įvairiapusiškai muzikinei gimnazistų programai vadovavo mokytojai A. ir G.Ručiai, o vakarą apvainikavo galingais balsais traukiamos Hüttenfeldo vyrų choro dainos.

Valandą prieš minėjimą Romuvos pilies patalpose buvo atidaryta dailininko iš Lietuvos Prano Gudaičio tapybos darbų paroda-pardavimas. Dailininkas keletą savaičių

Vasario 16-osios gimnazijos mokytojos B.Lipšienės kvietimu viešėjo Hüttenfelde ir tapė jo apylinkes. Parodoje hüttenfeldiečiai galėjo atpažinti gimtų vietovių vaizdus, o pageidaujantys - ir juos įsigyti.

Po minėjimo ir koncerto susirinkusieji turėjo progos prie taurės naujojo derliaus vyno ar bokalo alaus tarpusavyje pasišnekėti ir kartu praleisti laiką.

Mūsų inf.

Pakeliui į Paryžių

Spalio 9 d. vakare Romuvos pilies salėje susirinko nemažas būrys gimnazijos mokinių, mokytojų, apylinkės lietuvių susitikti su folkloro ansambliu „Mėguva“ iš Palangos, kuris Hüttenfeldą aplankė mokytojos M. Šmitienės iniciatyva.

Ansamblių programą pradėjo gražia lietuviška tradicija, vakaro šeiminingams įteikdami kepalą duonos ir stiklainį medaus, surinkto pajūrio žemėje. Po pasisveikinimo dainos nuobodžiauti niekam nebuvo leista. Nuotaikingas dainas keitė linksmi šokiai, kurie išjudino ir seną, ir jauną. Kon-

certo klausytojai vakaro metu turėjo galimybę ne tik patikrinti kojų miklumą šokio sukūryje, bet ir išbandyti savo muzikinius gabumus, grojant įvairiausiais liaudies instrumentais, kuriuos demonstravo svečiai iš Lietuvos. Gera valanda susitikimo su išties unikaliu lietuvišku folkloru prabėgo nepastebimai.

Kitos dienos ryte palangiškiai išvyko į Paryžių, kur juos Prancūzijos lietuvių bendruomenė pakvietė koncertuoti prelado Jono Petrošiaus gimimo 80-mečio ir kunigavimo 50-mečio jubiliejiname vakare.

E.Jankūnas

Labdaros koncertas Bavarijoje

Vasario 16-osios gimnazijos tautinių šokių grupė ir kapela jau antrą kartą dalyvavo saleziečių kunigo Hermano Schulzo rengiamoje lėšų, skirtų jaunimo globos sodybai Lietuvoje, rinkimo akcijoje šių metų spalio 12 d. Kronache.

Jungtinėms Tautoms 2001 metus pasakelbus visuomeninės veiklos metais, Bavarijos žemės vyriausybės užsakymu Socialinės ir kultūrinės veiklos instituto Nūmberge darbuotojai išrinko 40 ypatingų tokios veiklos pavyzdžių, kuriuos sudėjo į šį rudenį išleistą knygą apie visuomeninę veiklą bei sudarė keliaujančią parodą. Vienu tokios ypatingos veiklos pavyzdžių tapo kunigo H.Schulzo (beje, Vasario 16-osios gimnazijos auklėtinio) akcijos Wießenbrunn mieste Kronacho apskrityje, skirtos jaunimo globos sodybai Lietuvoje įrengti.

Ši koncertinė kelionė, kaip ir pirmoji, įvykusi 2000 m. balandžio 1d., taip pat turėjo

pasisekimą. Renginio organizatoriai ir neigiamą aplodismentų klausytojai liko sužavėti programa. Organizatoriai pažadėjo lietuviams ir kitais metais vėl pakviesti.

Ši išvyka buvo išskirtinė tuo, kad, likus dienai iki išvažiavimo, susirgo vienas šokėjų. Jį sutiko pakeisti buvęs abiturientas Gediminas Tiuchta. Atvykęs iš Nūmbergo jis per pusiaudienį spėjo išmokyti naujus šokius ir sėkmingai pasirodyti scenoje.

Be Vasario 16-osios gimnazijos šokėjų ir muzikantų dar dalyvavo penkios šokėjų grupės iš Kronacho apskrities. Pirmojoje labdaros koncerto dalyje žiūrovai galėjo stebėti senovinių Renesanso šokių bei bavarų liaudies šokių. Antrojoje koncerto dalyje pasirodė Kronacho šokių mokyklos mokiniai. Jie šoko moderniuosius šokius.

Pirmosios akcijos metu Wießenbrunn 2000 m. balandį buvo surinkta apie DM 100.000,-. Tikimasi, kad ir šios akcijos metu bus surinkta panaši suma.

A.Ručienė

Autorės nuotraukoje: gimnazistų koncerto Wießenbrunn momentas.

SPORTAS

Krepšinio turnyras 3x3

Lietingas ruduo neleido šiais metais laukiama krepšinio turnyro organizuoti gimnazijos parko aikštelėje. Tačiau mokinių susidomėjimas turnyru buvo nemenkesnis, kaip ir kasmet.

Išbandyti jėgas panoro šešios vyresniojo ir keturios jaunesniojo amžiaus komandos. Tarp jų ir šešios merginos. Tris dienas (rugšėjo 19–21 d.) miesto sporto salėje krepšinio mėgėjai varžėsi dėl čempionų medalių.

Daugeliui susitikimų teisėjavo dvyliktokas A.Šiugždinis bei vienuoliktokas D.Švainickas, savo iškaltos gabumus komentuoti varžybų eigą išbandė dešimtokė E.Kabečiūtė.

Turnyre išvydome daug gabių žaidėjų, iš kurių paminėtini V.Nikitinas, D.Švainickas (pelnę varžybose daugiausia taškų), A.Drinkus (pripažintas tolimų metimų snaiperiu) J.Biekša (pademonstravęs puikią krepšinio žaidimo techniką). Iš merginų geru žaidimu išsiskyrė M.Grigaliūnaitė.

Aukso medalius vyresniųjų grupėje iškovojo komanda, kurioje žaidė V.Nikitinas, J.Biekša, R.Kosmačiauskas ir J.Čajevska, antroji vieta atiteko D.Švainickui, A.Drinkui ir G.Lamauskui. Tarp jaunesniųjų žaidėjų pajėgiausiai tapo D.Kučinskas, K.Stankevičius, M.Kotke ir G.Kotke, sidabro medaliai atiteko M.Grigaliūnaitėi, S.Loiterytei ir A.Siurtikovui.

Futbolas - 2001

Spalio 3 d., skambant iškilingiems akordams, futbolo aikštelėje išsirikiavo penkios komandos, sudarytos nuo penktos iki tryliktos klasės moksleivių, taip pat ir merginų.

Šio turnyro organizatoriams net ir oras buvo palankus. Dvi dienas gimnazijos parkas skambėjo nuo futbolo sirgalių balsų. Komandų susitikimus pajavairino muzikos intarpai, gerą nuotaiką palaikė čia pat varžybų metu susikūrusi šokėjų grupė. Netikėtu puikiu renginiu tapo jungtinės mokytojų ir buvusių abiturientų bei gimnazijos pajėgiausių futbolistų draugiškos varžybos. Visos rungtynės buvo komentuojamos komentatoriaus.

Puikų žaidimą turnyro metu demonstravo G.Kotke, pelnęs daugiausia įvarčių, V.Nikitinas, M.Wunderle, geriausiu gynėju pripažintas šeštokas V.Modzeliauskas. Paminėtina ir merginų T.Marcinkevičiūtės, V.Marmakaitės ir E.Kabečiūtės drąsa bei ryžtas dalyvauti šiame "vyriškame" turnyre.

Sužaista daug ir įdomių susitikimų, kol paaškęjo varžybų finalistai. Pirmoji vieta atiteko V.Nikitino komandai, kurioje žaidė J.Biekša, A.Drinkus, D.Kučinskas, R.Kosmačiauskas ir V.Marmakaitė. Antrieji buvo G.Kotke, M.Wunderle, V.Modzeliauskas, D.Švainickas, J.Šabalas ir E.Kabečiūtė. Trečiąją vietą iškovojo E.Marmakas, F.Dömland, A.Domijonaitis, P.Kotke, M.Mikulėvičius ir M.Balčiūnas.

E.Jankūnas

Turizmo agentūra VISIT LITHUANIA

Liejyklos g. 8/26, Vilnius LT-2001

Tel. 62 52 41, Faks 62 52 42

www.visitlithuania.net

info@visitlithuania.net

Siūlome šias paslaugas:

- Aviabilietų rezervavimą ir pardavimą
- Apgyvendinimą Lietuvos ir kaimybinių šalių viešbučiuose, bei ilgesniam laikui - buto nuomą įvairiuose Lietuvos miestuose
- Ekskursijas po Lietuvą ir Pabaltijo šalis
- Draudimo paslaugas
- Poilsį kaimo sodybose
- Bilietų į kultūrinius renginius rezervavimą ir pristatymą
- Kvietinių pietų, vakarienių ir banketų rengimą
- Svečių aktyvaus laisvalaikio, medžioklės ir žūklės išvykų organizavimą
- 6-ių vietų naujo mikroautobuso KIA CARNIVAL nuomą su vairuotoju

Gerb. Pirmininke,

kaip buvęs vicepirmininkas visuomeniniam reikalams pereinamoje (B.Nainio vadovaujamoje) PLB valdyboje, gerai žinau, kad Jūs ir Jūsų bendruomenės nariai palaikote gyvus, nuolatinius ryšius su Tėvyne ir - kiek sąlygos leidžia - ją lankote.

Norėdamas prisidėti prie Lietuvos ekonominio gerbūvio atstatymo, vasarą Vilniuje atidariau kelionių ir turizmo agentūrą, tikslu sukurti kiek daugiau darbo vietų ir eventualiai investuoti į Lietuvos turizmo infrastruktūrą. Visas realizuotas pelnas bus investuojamas Lietuvoje, o ne išvežamas į užsienį.

Todėl siūlau pasinaudoti išvardintomis agentūros paslaugomis. Jums ir Jūsų bendruomenės nariams bus suteiktos didžiausios nuolaidos.

*Su geriausiais linkėjimais
Rimas Česonis*

Nuoširdžiai sveikiname!

Šių metų spalio 29 d. Alfred Franzkeit (Alfredas Franckaitis) atšventė 80 metų sukaktį.

A. Franzkeit yra vienas iš iškiliausių Lietuvos vokiečių ir didelis lietuvių kultūros puoselėtojas Vokietijoje.

Jubiliatas gimė 1921 m. Karaliaučiuje, vaikystę praleido Kybartuose, 1926 m. persikėlė į Kauną, kur 1932-1938 m. lankė vokiečių ir nuo 1938 iki 1940 m. lietuvišką gimnaziją. 1941 m. persikėlė į Vokietiją. 1942-1945 m. teko būti kareiviui. 1946-1952 m. studijavo teologiją Erlangene ir Mūnsteryje. 1952 m. buvo išventintas evangelikų kunigu ir iki 1984 m. atliko kunigo pareigas diakonijos centre Freistatte.

A. Franzkeit daug prisidėjo prie Lietuvos vokiečių bendruomenės gyvavimo. Nuo 1964 m. leidžia jų metraštį "Heimatgruß".

Nuo jaunystės A. Franzkeit rašo poeziją vokiečių ir lietuvių kalbomis. Ypač pasižymėjo lietuviškos literatūros pagarsinimu Vokietijoje, išversdamas ir išleisdamas Maironio, Putino, Sauerweino ir Marcinkevičiaus eilėraščių rinkinius vokiškai. Tūkstančiai išverstų eilėraščių dar laukia jo stačiuje būti atspausdinti. 1999 m. Lietuvoje buvo išleistas jo lietuviškų eilėraščių rinkinys "Meilės ir ilgesio eilės". 1992 m. tapo Lietuvos rašytojų sąjungos nariu ir ne vieną kartą dalyvavo poezijos pavasario renginiuose.

1996 m. jam suteiktas Vokietijos Nuopelnų ordino medalis, gi 1998 m. Lietuvos Gedimino IV laipsnio ordinas. Joniško savivaldybė 2001 m. jam suteikė garbės piliečio vardą.

Lietuvių bendruomenė linki jubiliatui dar daug kūrybinių jėgų.

Antanui Mereckui 70 metų

Antanas Mereckas gimė 1931 m. spalio 24 d. Išlauže Prienų rajone. Buvo jausias šeimoje, kurioje dar augo 2 seserys ir 2 broliai.

Nuo 1940 metų persikėlė su mama ir broliais bei seserimis gyventi į Kauną.

Būdamas 16-os metų pradėjo lankyti bokso treniruotes ir taip aktyviai sportavo iki 1956 metų. Buvo daugkartinis Lietuvos čempionas lengvo svorio kategorijoje, daug kartų atstovavo Lietuvos bokso rinkitinei, yra apdovanotas daugybe garvės raštų, taurių ir medalių. Pasitraukęs iš aktyvaus sporto, dar keleris metus treniravo jaunimą ir teisėjo bokso varžybose.

Nuo 1955 metų iki pat pensijos Antanas Mereckas dirbo Kauno Radijo gamykloje šaltkalviu suvirintoju.

1956 metais jubiliatas vedė vokiečių Elfriede Schmeling, gimusią Königsberge ir po karo patekusią į Lietuvą. Sutuoktiniai susilaukė dukros, o dabar jau džiaugiasi ir dviem mielomis anūkelėmis.

Šeima 1997 metų birželyje atvyko gyventi į Vokietiją ir įsikūrė Lübecke. Čia 1999 metais Antanas Mereckas tapo Vokietijos lietuvių bendruomenės nariu.

Nuoširdžius sveikinimus jubiliatui siunčia Lübecko apylinkės nariai bei šeima.

VLB narių ir apylinkių pirmininkų dėmesii!

VLB valdyba primena, kad VLB tarybos 2001 m. kovo 17 d. suvažiavimo sprendimu, nuo 2002 m. sausio 1 d. įsigalioja naujas VLB nario solidarumo įnašo dydis.

Dirbantiems bendruomenės nariams jis nustatomas 20 Euro, nedirbantiems - 10 Euro per metus.

Besimokantis jaunimas ir visiškai neišgalintieji gali būti, kaip ir iki šiol nuo jo mokėjimo atleisti.

TAUTIETI, skaityk ir remki lietuvišką spaudą - laišku, skambučiu, straipsniu, skelbimu ar tiesiog auka. Skaityk INFORMACIJAS patsai ir rekomenduok jas kitiems tautiečiams. Bendruomenės nariams, susimokėjusiems metinį mokestį, INFORMACIJOS pristatomos nemokamai, kiti gali jas užsiprenumeruoti.

INFORMACIJOMS leisti ir VOKIETIJOS LB aukojo

Hamburgo LB apylinkė	250 DM
Alma ir Antanas Šiugzdiniai	100 DM
Kazys Bendoraitis	50 DM
Witold Fugalewitsch	50 DM
Jolanta Hofmann	50 DM
Martin Kurschat	50 DM
Paulina Ivinskienė	40 DM
Algimantas ir Waltraud Daubaris	30 DM
Arno Heid	30 DM
Petronėlė Kirkicki	30 DM

Širdingiausiai dėkojame!

VLB valdyba

Sveikiname naujus bendruomenės narius

Spalio - lapkričio mėn. į VLB veiklą
įsijungė:

Centro ap.:	Julija Bosakaitė
Hageno ap.:	Renata Hammerstein Ona Heering
Hamburgo ap.:	Jolanta Adamonytė Gražina Fintelmann Arvydas Kaminskas Aurelija von Pirch Vijutė Weber
Romuvos ap.:	Mindaugas Jacinevičius Aušra Preuß Rima Švelnikienė
Stuttgarto ap.:	Margarete Seeber

2002-ųjų metų

1 renginių kalendorius

- vasario 23 d. *iškilmingas Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimas Hüttenfelde, Bürgerhaus*
- kovo 9 d. *VLB Tarybos suvažiavimas Romuvos pilyje*
- birželio 22 d. *Joninės Vasario 16-osios gimnazijoje*
- rugpjūčio 5-11 d. *49-oji Europos lietuviškųjų studijų savaitė Kretingoje, pranciškonų studijų namuose*
- spalio mėn. *LKI instituto suvažiavimas*

STUDIA BALTICA

Intensivkurse

der estnischen, lettischen und litauischen Sprache

Auch 2002 werden wieder Intensivkurse der Sprachen Estnisch, Lettisch und Litauisch angeboten. Die Kurse sind für Anfänger ohne Vorkenntnisse konzipiert und stehen den Studierenden aller Fachrichtungen an deutschen Hochschulen offen. Nähere Informationen und Anmeldung bei:

Dr. Maadalene Huelmann

Institut für Interdisziplinäre Baltische Studien
Bispinshof 3A, 48143 Münster

Tel.: 0251-83-2 44 99 // Fax.: 0251-83-2 11 53

e-mail: HUELMAN@uni-muenster.de

<http://www.uni-muenster.de/SlavBaltSeminar/baltkurs.htm>

Termine:

17. 2. - 28. 3. 2002

Intensivkurs in Annaberg bei Bonn

1. 9. - 28. 9. 2002

Kursfortsetzung
in Tallinn, Riga, Vilnius

Aukų vėjus VALDOVŲ RŪMAMS Vilniuje atstatyti

Prelaidas siųsti į Valdovų rūmų paramos fondo sąskaitą: litais - Nr. 5704401, užsienio valiuta - Nr. 357089086, Vilniaus banko Vilniaus filiale, banko kodas 260101777.

Čekius siųsti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondą: Lithuanian World Community Foundation, PO BOX 140796, Grand Rapids, MI 49514-0796, čekio apačioje pažymint "Valdovų rūmams atstatyti".

Asmeniškai aukas galima įteikti Valdovų rūmų paramos fondo valdybos raštinėje, S.Daukanto a. 2-13, Vilniuje, tel. 61 40 63.

Informacija apie Valdovų rūmų atstatymo projektą internete www.lvr.lt

Vokietijos LB Valdybos INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Lorscher Str. 1, D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld, Tel.: 0 62 56 - 85 99 00, Fax: 0 62 56-16 41, Email: VokLB@aol.com

Bankverbindung: Deutsche Bank 24 Weinheim, BLZ 670 700 24, Konto-Nr. 581 7978

Redaktorė Laima Žilaitytė-Mayer, mob. tel.: 0160-95 94 35 02, e-paštas: LaimaZM@aol.com

Aukotojams išrašome auką patvirtinančias pažymas, kurias pristaičius mokesčių inspekcijai, taikomos mokesčių nuolaidos.

Gautus rankraščius taisome ir trumpiname savo nuožiūra. Spausdinama medžiaga nebūtinai atstovauja VLB Valdybos nuomonei.

Pasinaudojant INFORMACIJŲ žiniomis, maloniai prašome nurodyti šaltinį ir mums atsiųsti vieną leidinio egzempliorių.